National Library 55253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A ON4
L

VABA EESTLANE

Second class mail registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

Nr. 54 (3071) XXXIII aastakäik | Neljapäeval, 19. juulil 1984 — Thursday, July 19, 1984 | Üksiknumbri hind 70 cent

ESTO VISIOONIL 14000, LAULUPEOL 10000, RAHVAPEOL 6000

ESTO-84 üritustest osavõtt ületas julgemadki lootused — Laulupidu jättis rahvuslikult kaasahaaravaima mulje

ESTO-nädala teise poole suuremaiks sündmusiks olid ESTO ball Harbour Castle Convention ruumis paarituhande osavõtjaga, reedene ESTO VISIOON kuni 14000 ja laupäevane laulupidu umbes 10000 osavõtja ja tegelasega. Ka viimane suurem sündmus — rahvapidu, tõi, vaatamata Torontost eemalolekule, kokku üle 6000 peolise. Pidulistele oli tekkinud tunne, nagu ei saakski enam sõbralikust koosolemisest eemale jääda.

ESTO BALL

Neljapäevasel ballil tuli lõplikult valimisele ka Miss ESTO 1984 eri maade kandidaatide hulgast. Kandideerisid Kristi Lüdig ja Maarit Vaga Kanadast (üks ida-, teine lääneosast), Katrin Nyman ja Laine Laks Rotsist, Tiina Taagepera ja Karin Annus Ühendriikidest, Silja Ottas Austraaliast ja Tiiu Kajando Inglismaalt. Žüriisse kuulusid Lily Alexander, Tiiu Leek, Richard Norvell, Tony O'Donahue ja Silvia Reiman-Trei, ESTO 1972 aegne Miss Esto.

Kandidaate tutvustati ballikleitides ja hiljem rahvarõivastes. Publikule tehti teatavaks missi valimise protseduur nende asukohariikides.

ESTO-nädala jooksul on nad võtnud osa mitmeist üritusist ja neid on mitmel pool tutvustatud,

kus žürii on arvestanud nende esinemisi.

Enne lõpliku otsuse tegemist esitati kandidaatidele küsimusi, kas ESTO ja sarnased üritused on tähtsad, kuidas tutvustada eestlust ja mis on ESTO-84 ajal jätnud neile sügavama mulje? Neile vastasid kõik ühel või teisel viisil, et ESTO-84 on jätnud neile muljeid just eestlaste arvukuse ja rahvusliku sisu tõttu, mispärast need on väga tähtsad meie ühiskonnas. Noortele on selgunud ka inimestena eestlaste sõbralikkus, kuid nendega suhtlemiseks on tähtis, et kokku saadakse ja räägitakse eesti keelt. Austraaliast tulnud Silja Ottasele oli see olnud patriotismi äratajaks kui lauldi „Kaunistagem eesti kojad"; siis ta oli tundnud, et selles meeleolus oli midagi enamat kui tavalist patriotismi. Kuid teised leidsid märkimisväärseks ka sündmuste kultuurilist aspekti. Maarit Vaga tundis end ESTO'l nagu suure perekonna liikmena, kes peab vahetevahel teistega kokku saama ja seda traditsiooni peavad noored, kui nad vanemaks saavad, edasi viima.

Žürii tegi oma valiku, kelleks oli Silja Ottas Austraaliast,

kellele Miss ESTO-80 — Helle Leitham üle andis neli aastat tema käes olnud tiitli ja ESTO-84 majandustoimkonna esimees N. Valge ulatas üle ümbriku $500-ga.

Noore ja säravasilmalise eesti tütarlapse silmades süttis rõõmus sädelus.

Ballil esines P. Kopvillemi ansambel. Kahjuks oli võimendajate müra nii tugev, et peolistel polnud võimalik sel ajal vestelda ja paljud lahkusid eesruumidesse. Ka oli saal millegipärast nii hämar, et polnud võimalik ühtki tuttavat üles otsida, kui mitte kogemata kokku ei saadud. ESTO ballil oli siiski ballilise tegevuse kõrval ka kohtumiskoha otstarve eri maailmaosadest saabunute vahel.

ESTO VISIOON

RAHVATANTSULAVASTUS

Reedeseks suursündmuseks oli ESTO VISIOONI nime kandev rahvatantsijate ja võimlejate lavastus. Seda sündmust oli rohkesti reklameeritud kui võimalust võõrastele eesti kultuuri ja eestlaste tegevust üldse tutvustada, sellepärast tõidki eestlased rohkesti oma sõpru kaasa ja osavõtjate üldarv koos tegelastega tõusis 14000 lähedale.

Osavõtjate hulgas oli ka Ontario peaminister William Davis.

Defileel marssisid areenile Kalev Estienne, Ritmika, Sault Ste. Marie võimlejad, Malmö-flickorna, Idla-girls, USA-st Metro Estonian Rhythmics, üksikuid võimlejaid USA-st ja Montreali Questo Rhythmics grupist.

Rahvatantsijaid oli Albany-Schenectady'st, Buffalo „Vikerkaare", Baltimore „Vanaranna", Chicago „Mustjala", Columbus/Ohio „Tarvastu", Connecticuti „Jaanik", Göteborgi „Põhjala" ja „Veskimäe", Lakewoodi Eesti Rahvatantsijad, Londoni E. S. rahvatantsurühm, Los Angelese „Kivikasukas", Montreali „Kuppari", New Yorgi Eesti Kooli rahvatantsurühm ja New Yorgi „Saare vikat",

Oklahoma/Dallase rahvatantsijad, Portlandi E. S. Rahvatantsurühm, San Francisco „Kullavärava", Seattle „Mürakarud", „Kassari" Stokholmist, Sydney „Virmalised",

Toronto „Kungla" ja T.E.S. täienduskeskkooli rahvatantsijad, Vancouveri E. S. Rahvatantsurühm ja Vancouveri noorterühm „Sääsed" ja Washingtoni E. S. rahvatantsurühm. Kokku tõusis rahvatantsijate arv kolmesaja lähedale.

Teadustaja A. Raudsepp märkis defilee lõpul, et Idla-girls kandsid lippu, mille all nad esinesid esmakordselt Rootsi suurel spordipidustusel Lingiaadil 1949 Stokholmis.

Enne lavastuse algust tervitas E. V. aupeakonsul I. Heinsoo, öeldes kogu ESTO-84 kohta, et seda saab juba nüüd õnnestunuks pidada ja võime ühiste tunnete tugevdamiseks tunda nüüd veel eesti noorte liikumise rõõmu kahel alal.

Ta avaldas kõigile eri maade rahvatantsujuhtidele tänu, kuid tõstis eriti esile võimlemise üldjuhi Evelyn Koopi ja rahvatantsu üldjuhi Härnald Toomsalu, kelle õlul on vastutus suursündmuse eest.

Sügavam mõte selle visiooni juures riigis, kus ikka veel tunnustatakse Eesti Vabariigi iseseisvust, olgu see sündmus tunnustuseks meie maale.

Ontario peaminister W. Davis ütles kõigile tere tulemast ja avaldas rõõmu, et eestlased on valinud oma pidustuse asukohaks Ontario. Kui ESTO-84 aupatroon, ta soovis, ükskõik kuskohast tulnud mõistaksid, et see provints on pühendunud kultuurile ja demokraatiale. Eestlased on toonud kaasa väärtusi nagu perekonnaühtsus ja põhiline demokraatlik vaim. Kes kunagi on olnud vabad, nagu eestlased, need säilitavad oma kultuuri ja keele. Tuleb arvestada, et vabadus pole antud inimestele iseenesest, vaid selle põhialuseid ja printsiipe tuleb kaitsta. Siin Ontarios, eesti päritoluga kanadalased on sekkunud igas aspektis kanada ellu ja on olnud edukad igal alal, mida nad on valinud. Kaua elagu Eesti! lõpetas peaminister Davis.

Kava algas Elna Libe ja Andres Raudsepa leelutamisega ja Estonia koor laulis „Seal kus Läänemere..." Peagi täitus suur areen rahvatantsijaist, moodustades eesti rahvarõivaist kirevaid tantsijate gruppe ja pannes voogama sadade tantsupaaride hoogsuses kogu ruumi.

Kord moodustus keskmise ringi väljaspoolne osa Mustjala ja sõsamine ring Muhu rahvarõivaist, näidates mooduseid, mis võimalikud tantsijate ja etnograafilise materjali oskuslikust kasutamisest.

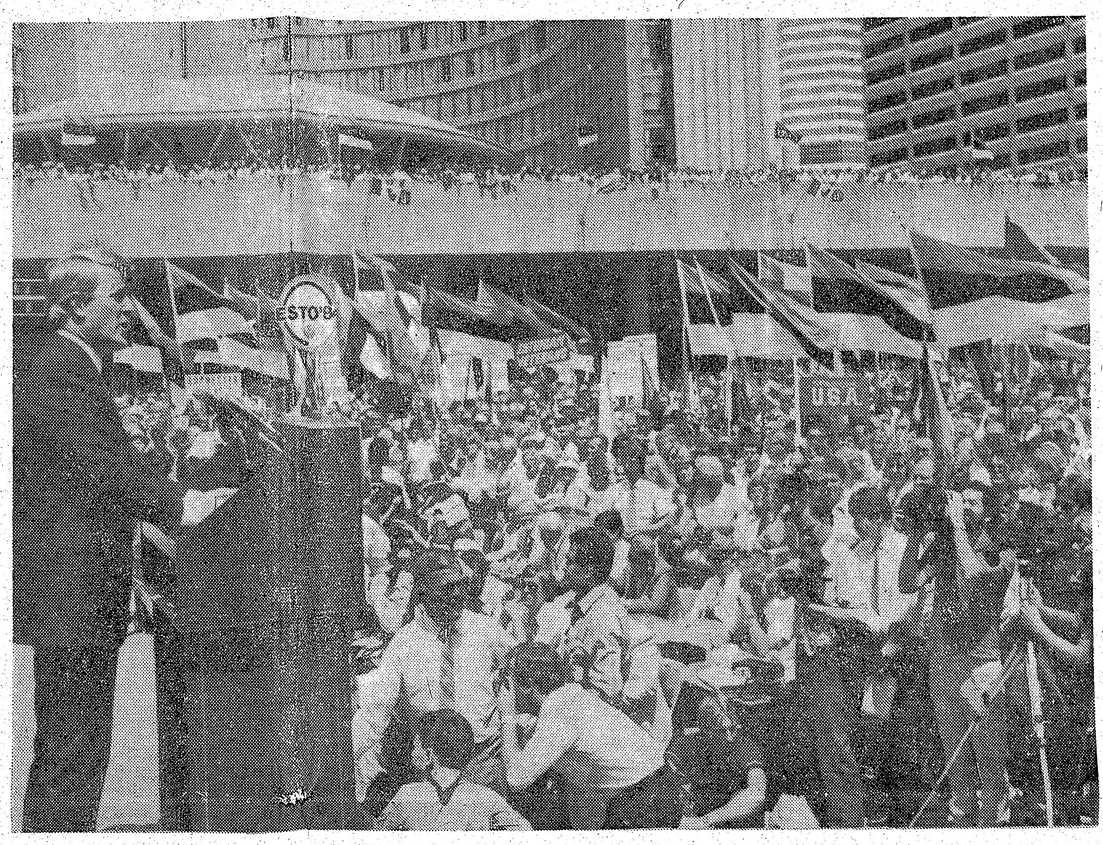

Vaade osale ESTO-84 vabadusnõude demonstratsioonile Toronto raekoja esisel. Vasakul külaliskõneleja Brian Mulroney.
Foto: Tommy Tomson

Tuljaku ajal kandis osa meestantsijaid õlul õllevaate, naistantsijad selle järel praevaagnaid. Kord moodustus tantsijaist nimi EESTI, kuid see ei suutnud mõju avaldada, kuna valgus anti ainult lava keskosale.

Üldse võinuks enam valgust olla. Viis kanada tv-jaama reporterit lahkusid oma aparaatidega, kuna nad ei saanud eesti rahvarõivaste kiidetud värviküllust vähese valgustuse tõttu filmida.

Rahvatantsulavastus oli koostatud grupiti, mida kahel juhul eraldasid Estonia koori esinemine R. Toi juhatusel, teistel juhtudel võis kavalt näha, et programm moodustus tantsudest, mis kandsid alapealkirja „Me tuleme", „Paista jälle lahke päike", „Endale rõõmuks", „Me oleme tõusev sugu", „Isamaale iluks" ja „Eesti elab"; viimase rõhutamiseks pandi punkt tuljakuga, mille hoogsa lõpu, tütarlaste ülestõstmise mõju kahandas valguse äravõtt.

Kindlasti mõjutas esinemise taset eelmiste väga vajalike proovide vähesus ja eri gruppide ühtesulatamiseks vajalik aeg. Kuid üldpilt, eriti kõrgemailt istmeilt, jättis vaatajaile teadmise, et meil on noori, kes viljelevad eesti kultuuripärandit ja võivad ka muudki teha eesti probleemide lahendamiseks.

ESTO VISIOON: VÕIMLEMISLAVASTUS „MERI"

ESTO VISIOONI teise poole moodustas võimlemise kava, millele pealkirjaks oli antud „Meri". Lavastaja oli Evelyn Koop, assistendiks Karen Viinamäe, lastekava üldjuhid Reet Leesment-Altosaar ja Heli Oder, spetsiaalse muusika oli kirjutanud Armas Maiste, valgustuse eest hoolitses Harri Kivilo. Võimlemislavastuses olid kaastegevad Kalev-Estienne, Malmö-flickorna, Idla-girls, Ritmika, USA võimlejaid ja Questo.

Vabaliikumisega taheti matkida lainte alalist liikumist, kus võimlemisvahendite abil kirjeldati mere tujusid. Liigne hämarus ei lasknud liikumise efekte siiski maksvusele pääseda ja mõned kurtsidki,

et neid on kutsutud valguspeole, kuid miks see oli muudetud pimeduspeoks.

Lavastuses oli mere efektsuse saavutamiseks kasutatud udu, aga udu tõuseb merepinnale aovalguses, mitte ööpimeduses. Küll olid väga efektsed pimeduses hõõguvad lindid, mis kirjeldasid lainetes olevaid meretulukeste liikumist ja tormilist merd.

Lavastuse lõpul toimus defilee sini-must-valge juubelilipuga, areenile kogunesid nii koolinoored ja rahvatantsijad, ette kutsuti lavastuse juhid Evelyn Koop ja Härnald Toomsalu, kellele rahvarõivais noored andsid tänutäheks suured lillesülemid.

LAULUPIDU

Juulikuine Toronto oma kuumusega muutis Maple Leaf Gardeni väga kuumaks ja istujaile ebamugavaks, eriti kurtsid vanemad inimesed väsimuse pärast. See tingiski, et järgmisel päeval, kui samas kohas oli laulupidu, jäid mõned kartusest tulemata. Kuid ruum oli seekord hoopis õhurikkam.

Laupäevane laulupidu andis koguni parima suurürituse ilme ja mulje kuni 10000 osavõtja ja tegelasega.

Kõik möödus viivitusteta ja sujuvalt nagu üks kontsert peaks alati minema.

Väga värviküllane oli lauljate defilee, koor koori järel marssisid oma lippudega läbi areeni, et teiselt poolt uuesti ettenähtud kohtadele asuda. Defilees oli koore mitmelt poolt maailmast, lõpus suurimaina Toronto koorid ja eesti koolide õpilaskoorid.

Laulupeo peakorraldaja Herbert Kasenurm ütles avasõnas, et ELL-PA tervitab lauljaid ja orkestriliikmeid, kes on tulnud laulupeole, et ühineda suureks kooriks.

Need isikud on töötanud eesti laulupidude traditsiooni edasikandmiseks. Laulupidu on ESTO pidustuse osa.

Jäägu see noortele eeskujuks, et nad võiksid seda traditsiooni edasi kanda. Kuid olgu see laulupidu pühendatud meie kodumaale.

Pärast Kanada hümni laulmist EV aupeakonsul I. Heinsoo ütles tere tulemast osavõtjaile ja kooridele. Laulupeod on olnud eesti rahvusliku vaimu kandjad. Mingu meie laulud lojaalse tervitusena kodumaale. Seda ürgset seost, mis eesti rahval on olnud oma kodupärandiga, saame väljendada oma laulude kaunimal kõlal.

USA presidendikandidaat W. Mondale saatis omapoolse tervituse kõigile laulupeost osavõtjaile, öeldes et ta usub alati inimõigustesse ja lubas selle heaks töötada.

Eesti lipu juubelikomitee esimees U. Petersoo oma sõnavõtus hindas laulu ja muusikat, mis annab sõnale väljendusjõu sellest, mida inimene südames tunneb.

See väljendus 1881. a. J. Bergmanni luules, mille järel kolm aastat hiljem õnnistati sini-must-valge lipp Otepää kirikus.

Ta soovitas, et lauldakse kodurahvale ja kaunistatakse eesti kojad kolme koduvärviga, mis järel ühendkoor laulis U. Kooki juhatusel E. Võrgu „Eesti lipp" ja kodumaale kanduva tervitusena M. Lüdigi „Koit" R. Toi juhatusel.

Laulupeo avasid õpilaskoorid G. Iltali juhatusel, klaveril saatis Liina Merilo-Teose, kolme lauluga, lauldes E. Rajalo „Sääl on mu Eesti", R. Toi seatud „Kodumaa tammed" ja eesti rahvaviisi „Meie koome kangast".

Naiskoorid laulsid U. Kooki juhatusel S. Purre „Üle kodumäe" ja Asta Ballstadti juhatusel T. Vettiku „Sa oled nii armas" ja J. Aaviku „Käokene kuldalindu".

Ühendatud meeskoorid laulsid Charles Kipperi juhatusel M. Saare „Leelo", M. Härma „Sõjalaste marsi", Erik Veski juhatusel R. Pätsi „Jaan läeb jaanitulele", R. Toi „Aiut, taiut", ka lõpukoori L. Virkhausi kantaadist „Minu kodu", solist Andrus Voitk, Roman Toi juhatas oma helitööd „Kanneldaja", kus solistiks oli Heinz Riivald.

Puhkpilliorkester, mille liikmete arv tõusis mujalt tulnud mängijate tõttu 64-le,

esitas U. Kook'i juhatusel A. Virkhausi parafraasi „Kas tunned maad".

Varem oli orkestrit juhatanud defilee ajal Ants Laan USA'st.

Kordkorralt jõulisemaks muutus laulupidu kui segakoorid alustasid oma osa, Asta Ballstadt juhatas M. Lüdigi „Sääl kord kasvab kaunis kodu", K. Türnpu „Priiuse hommikul" ja R. Toi C. Kreegi „Ma kõndisin vainul". Uno Kook juhatas E. Võrgu „Helise ilma" ja A. Vedro „Midrilinnu mäng", Charles Kipper E. Oja „Vares vaga linnukene" ja J. Aaviku „Meie Mihkel", Roman Toi R. Pätsi „Pulmalaulu" ja M. Härma „Tuljaku".

Laulupeo lõpetamise osas juhatas Uno Kook üldkoori ja orkestrit,

(Järg lk. 8)

Metsaülikooli ja Tartu Instituudi korraldusel esmaspäeval, 23. juulil kell 7.30 õ. Tartu College'is

ENE RÄMMELDI LUULELAVASTUS: „Luule see ei tule tuulest"

Samal ajal toimub Arne Vahtra tööde näitus

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TOIMETAJA: Hannes Oja

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Träss

TELEFONID: toimetus 444-4823, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 444-4832

TELLIMISHINNAD Kanadas: aasta $51.—, poolaastas $28.— ja veerandaastas $15.—

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $65.—, poolaastas $35.— ja veerandaastas $18.—

Aadressi muudatus 70 c. — Üksiknumbri hind 70 c.

KUULUTUSTE HINNAD ühe toll ühel veerul: kuulutuste küljel $4.75, tekstis $5.—, esiküljel $5.50

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd.
1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

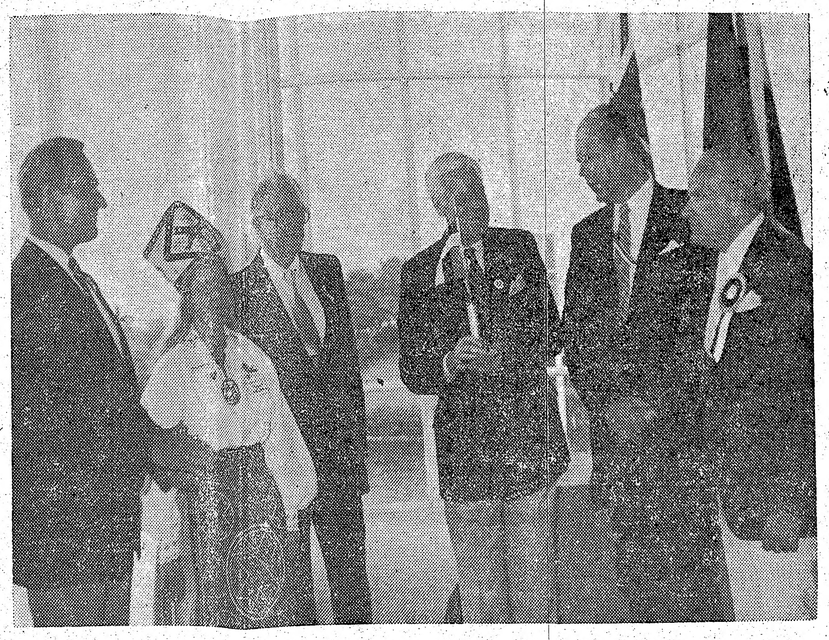

ETO-84 avatseremooniale järgnenud Ontario valitsuse vastuvõtul kingiti ministrile T. L. Wellsile eesti laualipp. Pildil vasakult Eesti Vabariigi aupeakonsul I. Heinsoo, Austraalia esindaja Tiiu Kroll, EV peakonsul USA-s E. Jaakson, minister T. L. Wells, Sini-must-valge lipu 100 a. juubelikomitee esimees V. Petersoo ja ESTO-84 komitee esimees T. Metsala. Foto: Tommy Tomson

Kommentaar

Nõukogude inimene kodanlikus kimbutuses

13. juunil toimus Eestis ülevabariigiline poliitpäev, mille teemaks oli „Kasvatada leppimatut suhtumist kodanlikku ideoloogiasse ja moraalisse".

Viimastel aastatel on N. Liidus ja võib-olla veelgi suuremal määral Eestis tuntud rahutust ametivõimude poolt „kapitalistliku ideoloogia" ees. Eestis on esinenud mitmesuguseid proteste valitseva korra vastu. Järjekordselt on neid proteste katsutud kirjeldada kui „väljastpoolt juhitud" konflikte. Ametliku ideoloogia järgi ei esine ju põhjusi rahulolematuseks ja konfliktideks.

Eesti kompartei häälekandja „Rahva Hääl" kirjutas 12. juunil poliitpäeva teemast muuseas:

„Kapitalismi ideoloogiline ekspansioon on võtnud tänapäeva maailmas tohutu ulatuse. Pikaks ajaks töötatakse välja selliseid silmakirjalikke propagandakampaaniaid nagu ‚inimõiguste mahasurumine NSV Liidus' ja rahvusvaheline terrorism, meile omalaadi eluviisi pealesurumine jne. Neid kampaaniaid arendatakse ulatuslikult, meie maa üksikute vabariikide iseärasustega arvestades."

Ideoloogiavõitluses kasutatavat ära natsionalistlikke organisatsioone emigrantide hulgas, teatab „Rahva Hääl". Emigrandid „võltsivad" nõukogude rahvuspoliitika tõelisust ja rahvussuhete olemust, arvab „Rahva Hääl".

Parteiajaleht on eriti pahane nende katsetele, mis on esinenud eesmärgiga „nõukogude inimesele peale sundida kodanlikku tarbimismudelit".

Siinjuures pahandab leht eriti just nende T-särkide kallal, millistel on kirjutatud eri ettevõtete nimed. Aga tegelikult näib siin peituvat rahulolematus tõigaga, et N. Liit pole suutnud saavutada sama kõrget elatisstandardit kui lääneriigid:

„Sealjuures uhkeldatakse eeskätt sellega, mis ei ole kättesaadav kaugeltki mitte igaühele", hädaldab „Rahva Hääl".

EPL

Kanada valimiskampaania start eestlaste vabadusmarsil

Kanadas on alanud äge kampaania 4. septembril toimuvateks üldvalimisteks. Ajakirjanduse hinnangul oli progressiiv-konservatiivide partei juhi Brian Mulroney kõne ja esinemine eestlaste vabadusrongkäigu ajal Toronto raekoja väljakul tema valimispropaganda avapauguks ning Mulroneyle järgnesid oma valimiskihutustööga liberaalide uus juht John Turner ning uusdemokraatide juht Ed Broadbent.

Seekordsete valimiste võitjat on erakordselt raske ennustada, eriti kui arvesse võtta, et nii Brian Mulroney kui John Turner viivad esmakordselt oma poliitilise karjääri kestel neile alluvad parteid valimislahingusse. Konservatiivid, kes veel mõned kuud tagasi korraldatud ringküsitluste alusel valijaskonna hulgas erakorralist populaarsust nautisid, on viimasel ajal kaotanud selle ülekaalu ja rahvamasside meeleolude uurimise põhjal on momendil Kanadas populaarseimaks parteiks liberaalid.

Kanadas valitseva suure tööpuuduse, riigi eelarves tekkinud tohutu defitsiidi ja Kanada dollari kursi languse tagajärjel on loomulik, et valimiskampaania kestel on kõige põletavamaks ja valijate masse huvitavamaks küsimuseks Kanada majanduslikud probleemid. Vastavalt nendele meeleoludele kontsentreerivad kõik kolm parteid oma peamise tähelepanu majanduslikele raskustele vastuste leidmiseks. Parteijuhtide kõikuvad seisukohad, mis ilmselt on tingitud õige suuna otsingutest, lasevad oletada, et vastuste leidmine on erakordselt raske ning isegi kõige hinnatumatel ekspertidel ja poliitikute nõuandjatel puudub selgus, millisele teele antud olukorras asuda. Tundub, et kõik tuntud teed ja rajad on juba läbitallatud ning et majandusmehed peavad leidma täielikult uue ja senikasutamata mooduse praegusest ummikust välja pääsemiseks. See uus suund nõuab kahtlemata kanada rahvalt pingutusi, eneseohverdamist ja paljudest senistest mugavustest loobumist, millega ainult vähesed kõigi eelduste kohaselt nõustuvad. Seda tõsiasja arvestades on päris loomulik, et parteid katsuvad valijaskonna meelitamiseks mööda minna kõigist häirivatest uuendustest, eriti kui ametiühingud teritavad juba nuge uute palganõudmiste esitamiseks, ähvardades streikidega.

Liberaalide juht John Turner on nende võimalike uute suundade esitamisel olnud seni võrdlemisi tagasihoidlik. Mõned tema esialgsed väljendused lasid oletada, et ta hakkab ajama senisest konservatiivsemat majanduspoliitikat ja katsub vähendada riigi eelarves esinevaid puudujääke, kuid viimasel ajal on ta muutunud riigi väljaminekute piiramise propageerimisel tagasihoidlikumaks, võttes nähtavasti arvesse töötute arvu suurenemise tendentsi. Turneri käed uute ideede rakendamisel on suurel määral seotud ka valitsuse koosseisuga, kuna liberaalide majanduspoliitikale suuna andjad eesotsas finantsministrist Lalonde'iga kuulusid kõik endise juhi Pierre Trudeau valitsusse ning tammuvad endistel radadel.

Konservatiivid oma juhi Mulroney'ga asuvad Kanada majanduslike probleemide lahendamisel ilmselt võrdlemisi kõikuval pinnal, ning nende plaanid Kanada majanduselu umbtänavast väljatoomiseks on seni olnud ebamäärased. Mulroney asus esialgu seisukohal, et ta pooldab Kanada riigieelarve kokkutõmbamist, kuid on viimaste päevade kestel asunud hoopis vastupidisele seisukohale, lubades riigi defitsiiti veelgi 20 miljardi dollari võrra suurendada, mis võimaldaks asuda energiliselt võitlusesse tööpuudusega. Konservatiivide suur meelemuutus ei ole üllatuseks majanduslike küsimuste ekspertidele ja on loogiline järeldus Mulroney suurtele lubadustele tööpuuduse kaotamiseks.

Mulroney kaugeleulatuvad lubadused ja kõikuvad seisukohad majanduslike probleemide lahendamiseks on paratamatult esile kutsunud arvustusi ning ajakirjanduses esineb paiguti süüdistusi, et konservatiivide juht ei ole kahe jalaga maa küljes kinni ning ta peab hakkama andma valijaskonnale detaile oma kaugeleulatuvatele plaanidele seljataguse andmiseks.

Valimiskampaania edaspidine käik peab näitama, kumb meestest annab praegusel raskel ajal suuremal määral välja riigimehe mõõdud. Seni ei ole kumbki seda suutnud veenvalt teha, kuna Turner tundub närvilisena, pingutatuna ja paiguti ebakindlana, Mulroney seevastu üleolevana ja oma plaanides veendununa, kuid see näiline kindlus tundub paiguti vahulisena ja pinnapealsena kuna sellel puudub vajalik sügavus ja riigimehelik kindlus.

Valimistele vastu minnes on huvitav konstateerida, et mõlemad parteid loodavad hääli saada nendest piirkondadest, kus nende poolehoid varem on olnud väga väike. Ehkki konservatiivide juht Mulroney on iiri päritoluga, on ta sündinud, kasvanud ja töötanud Quebecis, mis on seni olnud liberaalide vääramatuks kantsiks. Mulroney kodukohta arvesse võttes loodavad konservatiivid Quebeci jõuliselt sisse tungida ja seal liberaalide hegemoonia murda. Turner omakorda katsub meelitada Kanada läänepiirkondi, kust liberaalid on täielikult väljalülitatud. Ta on oma noorpõlve veetnud Briti Kolumbias ja kavatseb nüüd kandideerida Kanada kõige läänepoolsemas provintsis, et alla kriipsutada oma huvi selle piirkonna vastu.

Poliitilised asjatundjad ennustavad, et seekordne valimiskampaania Kanadas kujuneb ägedamaks kui kunagi varem. Võit langeb ilmselt sellele parteile, kelle juht on varustatud suuremate riigimehelike võimetega ja kes suudab valijaskonnale selgeks teha, et tema on see mees, kes juhib Kanada riigilaeva läbi ähvardavate karide rahulikumasse vette.

K. A.

Batuni külastamisprojekt edukas

Baltlaste keskmise ja noorema generatsiooni võitlusorganisatsiooni BATUN'i (Baltic Appeal to the United Nations ehk Balti Apell ÜRO'le) tänavune aastakoosolek toimus 23. juunil New Yorgi läti katoliku kiriku koguduse kiriklas, kus asub ka juba rohkem kui poolteist aastakümmet BATUN'i büroo. Tava kohaselt kuulati ära BATUN'i presidendi lätlase Ints Rupners'i ja laekuri lätlase Janis Riekstinsh'i aruanded. Käesoleva tegevusaasta (mis algas 1. aprillil ja kestab 31. märtsini 1985) eelarve esitas eestlane doktor Heino Ainso, kes on BATUN'i finantskomitee juhatajaks. Eelarve võeti koosoleku poolt vastu eelmiste aastatega võrreldes tublisti suurendatud kujul, nimelt $28.500 suuruses.

Erilist huvi pakkusid doktor Uldis Blukis'e rapordid kahest viimase kuue kuu jooksul käigus olnud kõige tähtsamast BATUN'i projektist. Nendeks on olnud viimase aastakümnega võrreldes kõige ulatuslikum ÜRO liikmesriikide saatkondade külastamise projekt BATUN'i esindajate poolt ning BATUN'i palgalise usaldusmehe, Stokholmis eluneva nooremapõlve läti juristi Imants Gross'i tegevus, külastades muuhulgas Euroopa Majandusühenduse liikmesriikide välisministeeriume, sondeerimaks pinda Euroopa Parlamendi poolt jaanuaris 1983 vastuvõetud resolutsiooni rakendamise võimalusteks. Mäletatavasti õhutas see resolutsioon Balti riikide enesemääramise küsimuse tõstatamist rahvusvahelistel foorumitel, eriti ÜRO's.

Kõigepealt ÜRO liikmesriikide saatkondade külastamise projektist: New Yorgi Linnaülikooli Brooklyn Kolledzhi lätlasest keemia professor Uldis Blukis, kes juhendas seda aktsiooni möödunud 12-e kuu jooksul, teatas koosolekule,

et selle ajaperioodi jooksul on BATUN'i delegatsioonid külastanud 49-sat ÜRO liikmesriigi saatkonda New Yorgis.

Keskmiselt koosnes BATUN'i delegatsioon kahest isikust, kuid esines ka juhtumeid, kus see oli neljaliikmeline.

Siinkohal tuleks äramärkida, et BATUN' projekt, informeerida ÜRO liil nesriikide New Yorgis asuvaid saatkondi Balti riikide küsimusest, ulatub tagasi organisatsiooni rajamisaastani 1966 ning seda on peet 1 järgnevate juhatuste poolt ühe' s BATUN'i jätkuvaks ja alaliseks ülesandeks. Võrreldes viimaste aastatega kujunes see eriti intensiivseks alates käesoleva aasta jaanuarist. Selle töö iseloomustuseks võiks ära tuua dr. Blukis'e isiklikke kogemusi sellel ajaperioodil: ta taotles kindlaks määrata kirja- või telefoniteel BATUN'i esindaja või delegatsiooni vastuvõtmist 38-sa ÜRO liikmesriigi saatkonnaga. See lõppes eduga 22-el juhul. Ülejäänutest saadeti vastavat BATUN'i poolt koostatud informatiivset materjali üheksale saakonnale, kes olid seda ühe erandiga ise soovinud. Kahel juhul vandus dr. Blukis alla: Dominikaani pisiriik Karibi mere piirkonnas, kelle saatkonna telefon ei vastanud nädalate kaupa ja Aafrika riik Kamerun, kus telefonivastajad keeldusid andmast isegi oma nime ja vastasid mitmel korral ebaviisakalt.

Eestlastest olid eelpool nimetatud perioodil

kõige agaramateks BATUN'i delegatsioonide liikmeteks või ainuesindajateks Sirje ja Heino Ainso.

Teistest võtsid aktsioonist osa veel Adir Aranovich, Jennifer Horton, Rudolph Ripp ja Peeter Teedla.

Delegatsioonid andsid üle muuhulgas BATUN'i poolt koostatud kroonika, mis kattis inimõiguste rikkumisi Balti riikides umbes viimase 12-e kuu jooksul ja Euroopa Parlamendi resolutsiooni teksti. Kõige hiljutisemate visiitide hulgas oli BATUN'i esindajatel võimalik informeerida näiteks Haiti, Elevandiluuranniku ja mõnede Ida-Kariibi diplomaatiliste sõndeerimaks pinda Euroopa Majandusühenduse liikmesriikide saatkondade Balti riikide praeguse olukorra põhilistest aspektidest. Ida-Kariibimeres asuva St. Lucia diplomaatilised esindajad lubasid isegi kasutada BATUN'i informatsiooni ÜRO debattides vastava võimaluse avanemise puhul. Viimased olid ka arvamusel, et Ida-Kariibi Riikide Organisatsioon võiks ehk teha avalduse ÜRO's Balti riikide enesemääramise õiguse küsimuses. Hollandi ÜRO saatkonna diplomaadid lubasid kaaluda võimalust, et Euroopa Majandusühenduse liikmesriigid teeksid ühise avalduse Balti küsimuses ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogus (ECOSOC'is).

Teise peamise BATUN'i projekti puhul (mida on olulisel kombel rahaliselt toetanud eesti, läti ja leedu keskorganisatsioonid Põhja-Ameerikas) ütles dr. Blukis,

et selle kaheks peamiseks eesmärgiks on märgukirjade saatmise õhutamine ÜRO dekoloniseerimise komitee esimehele Koroma'le, lähtudes Euroopa Parlamendi eelpool nimetatud, jaanuaris 1983 vastuvõetud resolutsioonist

ning Balti riike käsitava resolutsiooni esitamine ÜRO Inimõiguste Komisjonis, loodetavasti ühe Euroopa Majandusühenduse liikmesriigi poolt. Terve projekti läbiviimiseks on veebruarist saadik olnud BATUN'i palgaliseks esindajaks Stokholmis elunev noor läti advokoot Imants Gross. Ta on teinud edukat tööd märgukirjade organiseerimisel Lääne-Euroopast ja külastanud teise eesmärgi saavutamiseks senini nelja Lääne-Euroopa riigi välisministeeriumit: Belgia, Holland, Prantsusmaa ja Suurbritannia. See projekt on aga alles alanud ja BATUN'i peakoosolek hääletas selle jätkamise poolt vähemalt järgmiseks kuueks kuuks, alates 1. augustist 1984.

Esialgsed tulemused on väga julgustavad, kuid nüüd on oluline, et see missioon ei jääks rahapuuduse tõttu seisma. Saatkem oma tshekk United Baltic Appeal nimele, kirjutades tshekile märkuse „European Offensive". Tsheki palume saata aadressil: BATUN, 2789 Schurz Ave., Bronx, N.Y. 10465, USA.

BATUN'i peakoosoleku lõppedes tehti teatavaks kirjateel läbiviidud juhatuse valimiste tulemused eelseisvaks tegevusaastaks. Eestlastest valiti juhatusse või selle kandidaatideks Heino Ainso, Andres Jürjado, Juta Ristsoo, Sirje Okas-Ainso, Rudolph Ripp ja Peeter Teedla. Juhatus jagab hiljem vastavad ametikohad.

Iisrael nõuab PLO esinduste sulgemist

WASHINGTON — Iisraeli kaitseminister Moshe Arens tegi Washingtonis peetud terrorismiprobleemide konverentsil ettepaneku, et kõik Palestiina Vabastamise Organisatsiooni (PLO) esindused suletakse kogu maailmas elimineerimaks nende gruppide legaalsust.

Ta soovitas vabade rahvaste poolt anda hoiatus Liibüale, Süüriale, Iraagile, Lõuna-Jeemenile ja Iraanile, et „varjata terrorismi legaalse diplomaatia näo taha, ei saa mitte kauem olla lubatav".

Iisrael ütles, et need viis riiki kasutavad oma saatkondi terrorismi praktiseerimiseks ja toetamiseks, kasutades ise sel ajal diplomaatlikku immuunsust.

Iisraeli kahurpaadid ja sõjalennukid ründasid saart Liibanoni teise sadamalinna Tripoli läheduses, kus rünnaku ajal said vigastada umbes 70 islami miilitsameest, kellest mõned olevat surnud. Üks Iisraeli valitsuse esindaja Tel Avivis ütles, et Iisraeli õhujõud ründasid seal PLO baasi, mis oli olnud rünnakute lähtealuseks Iisraeli vastu.

Uus spionaazhiseadus Kanadas

OTTAWA — Kanada parlament võttis hooaja viimasel lugemisel vastu seaduseelnõu tsiviilspionaazhiameti organiseerimiseks, kes on vastutav riigi julgeoleku eest, mis seni kuulus RCMP alla. Sellekohase ettepaneku tegi kuninglik uurimiskomisjon, kui see investigeeris RCMP vastu esitatud süüdistusi oma ametialastest õigustest üleminekul.

Uus spionaazhiseadus annab agentidele loa avada posti, kuulata pealt telefonikõnesid ja teha sissemurde kontoritesse ja kodudesse föderaalkohtuniku loal.

Uue seaduseelnõu arutlemisel oli kaua läbirääkimisi, kuna opositsooniparteid väitsid, et sellise agentuuri loomine võivat teha Kanadast politseiriigi.

Suured sõjakahjud Eestis

N. Liidu ametlik statistika märgib, et II maailmasõja ajal on okup. Eesti, mille N. Liit loeb nüüd oma maaks, enamkannatanud alaks N. Venes, kirjutab „Peariskoop".

Vene statistika järele on Eestis tekitatud kahjusid inimese kohta 13.180 rubla eest. N. Liidu keskmine olevat 3500 rubla. Ruutkilomeetri kohta on kahjud Eestis 380.000 rubla. Enam kahju on saanud vaid Ukraina, kus need hinnatud 472.000 rublale. Vene keskmine on 20.300 rubla.

Eestis tekitas kahjusid kõige enam N. Vene ise, pommitades kaitsetuid linnu, põletades põgenemisel sakslaste eest talude maju, lõhkudes vabrikuid kus saadi, tappes asjatult loomi jne. Seda Kreml ise „ei tea", kuid rahvas teab seda. Kreml ajab süü sakslaste kraesse.

J. Demjanjuk kaotas õiguse asüülile

Clevelandi emigratsioonikohtunik A. Angelilli langetas otsuse, millega tühistati ukrainlasest automehhaaniku Ivan (John) Demjanjuki õigus poliitilise põgenikuna asüüli saamiseks USA-s. Immigratsiooniametist teatati, et ta peab maalt lahkuma 30 päeva jooksul teisele maale oma vabal valikul. Kui ta seda ei tee, tuleb ta sunddeporteerimisele.

I. Demjanjuk'ki süüdistati, et ta on II maailmasõja ajal töötanud kontsentratsioonilaagris valvurina. Kuna ta polnud oma mineviku kohta II maailmasõja ajal andnud kodanikuks saamisel õigeid andmeid, tühistas kohus tema kodakondsuse 1981. a.

Demjanjuki advokaat teatas, et nad esitavad edasikaebuse administratiiv korras apellatsiooniorganile.

VALVEARST NÄDALALÕPUL

21. ja 22. juulil
dr. M. Leesment, tel. 481-6834

28. ja 29. juulil
dr. T. Kuutan, tel. 751-6141

EKN toetuste aktsioon andis tulemusi

TORONTO (EKN Informatsioon) — Teisipäeval, 19. juunil toimus järjekordne Eestlaste Kesknõukogu Kanadas juhatusekoosolek.

EKN'u esimees Laas Leivat teatas, et kevadine toetusaktsioon on võrdlemisi hästi õnnestunud. Aktsioon tõi seekord ligi mitmeid uusi toetajaid. Arvestades, et peasekretär saatis välja üle 1,500 kirja varem mitte annetanutele, uute toetajate arv võinuks suurem olla. Edasi teatas Leivat, et maikuus EKN'u juhatuseliikmed võtsid osa mitmetest mitmekultuuri konverentsidest ja ka mõlema, liberaalide ning konservatiivide tuluõhtutest. Lõpuks teatas Leivat, et mitukümmend parlamendiliiget on reageerinud neile EKN'u poolt saadetud kirjadele Mart Nikluse asjus.

Rahvuskongressi eeltöödolid täies hoos. Leiti vastavad kõnelejad ja töökoosoleku juhatajad. Töökoosolekute referentides: Mall Puhm, Tiiu Kroll-Simmul, mag. Mäido Kari ja Ants Kippar. Kongressi kõnelejateks: peakonsul Ernst Jaakson, aupeakonsul Ilmar Heinsoo, Toomas Metsala ja Laas Leivat.

Kuna seisame parlamendi valimiste eel, siis on kavas nagu eelnevatel aastatel kandidaatidele välja saata küsimuslehed, kus käsitletakse mh. Balti riikide olukorda.

Kanada kindral-kuberneri kirjandusauhinnad

Kanadas jagati kindral-kuberneri kirjandusauhindu möödunud aastal ilmunud parimate kirjandusteoste eest. Toronto kirjanik Leon Rooke sai ilukirjandusliku proosateose auhinna romaani „Shakespeare'i Dog" eest, David Donell võitis auhinna ingliskeelse luuletuskogu „Settlements" eest, Anne Chislett draama kategoorias „Quiet in the Land" eest. Mitteilukirjandusliku kategoorias auhinnati Jeffrey Williamsi teost „Byng of Vimy".

Prantsuskeelse proosateose auhinna sai Suzanne Jacob „Laura Laur" eest, Suzanne Paradis luuletuskogu „Un gout de sel" Rene Gingrus draama „Syncope" ja mitteilukirjanduse kategoorias Maurice Cusson „Le controle sociale du crime" eest.

Ülikoolide lõpetajaid

Luther N. W. Seminary St. Paul'is, Minn. lõpetas magistrikraadiga teoloogias Carl Eeman. Ta saavutas samas õppeasutuses varem Master of Divinity kraadi. Enne seda lõpetas ta BA kraadiga Ohio State University. Asjase magistrikraadi saavutamisega omab ta luterliku õpetaja kutse.

San Jose State University Kalifornias lõpetas Helve-Kai Pfeil, neiuna Vahtra, kompuuterite teaduse ja kompuuterite matemaatika alal BS kraadiga. Ta kuulus dekaani eriti-edasijõudnute nimekirja ja Tau Beta Pi organisatsiooni. Asus tööle Electromagnetic Systems Laboratories Sunnyvales. Eluneb Milpitases, Ca. ja taotleb edasiõppimist magistrikraadi saavutamiseks.

North Carolina ülikooli lõpetas magistrikraadiga Karin Ederma Lee Human development and learning alal. Lõpetaja on dr. Arvo B. Ederma tütar.

Maiken Rand saavutas New Yorgi Linnaülikooli AA kraadi „with distinction". Ta valiti ka akadeemilise auühingu Phi Theta Kappa — National Honor Fraternity liikmeks ja oma õppeajal oli ta ka nn. „Dean's List'il".

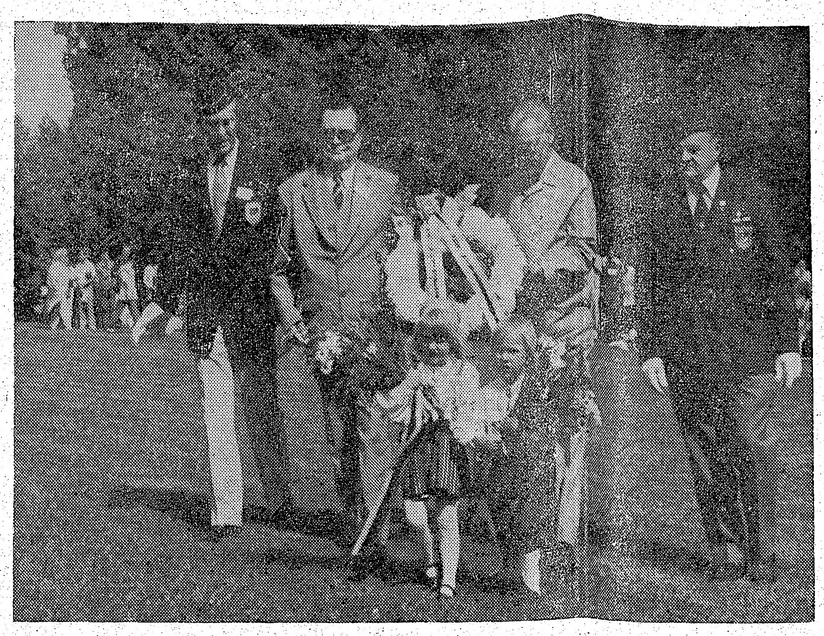

Seedrioru vabaõhuaktuse üheks haaravamaks momendiks on alati olnud langenute monumendile lillede ja pärgade asetamine. Pildil vasakult Toronto Eesti Võitlejate Ühingu abiesimees R. Moks, Saksamaalt tulnud sõjavigastatud Endel Oraste ja Johannes Nassar, Hamiltoni E. Võitlejate ühingu liige. Ees Leila ja Tarvo Hess'id, kes viisid langenute mälestamiseks Seedrioru nurmedelt nopitud lilli. Foto: Tommy Tomson

Eesti koolide päevamuredest

Õpetajate konverentsil otsiti teid eesti koolielu probleemide lahendamiseks

Neljas Ülemaailmne Õpetajate Konverents peeti ESTO-84 ürituste sarjas pidustuste nädala algul, millest osavõtjaid oli tublisti üle 60. Registreerimise järel pidas palvuse koolitoimkonna juhataja Edgar Marten, nimetades, et eestluse vaim pole muutunud, ent paneb vaid peale suuremaid kohustusi, kuna uued generatsioonid peavad õpetajaina edasi andma meie eesti keelt, meelt ja kultuuri, sest vanem generatsioon hakkab välja langema.

Koosoleku rakendamise järel pidas avakõne Vaike Lugus USA'st. Ta ütles muuhulgas: „Astu ette, eesti õpetaja! Võid seista uhkusega eesti rahva ees, oled 40-aasta vältel meie noortele võõrsil andnud eesti keelt ja meelt, mille vilja näed praeguseil Esto päevadel meie asemele astunud noorte juhtide näol. Idealism, mitte majanduslik tasu, mida enamasti üldse ei antagi, on kodumaast eemal andnud jõudu õpetajaile ja hoiab üleval eesti ühiskonda ja eesti keelt."

Õpetajate Keskühingu tervitused ütles Herman Rajamaa Rootsist, millele järgnesid ülevaated asukohamaade eesti koolidest: Gaston O. Randvee USA'st, Tiiu Salasoo Austraaliast, Ivar Paljak Rootsist ja Hans Lupp Kanadast.

Pessimistliku joonena läbis arutandeid eesti koolide ja õpilaste arvu kahanemine,

mis tingitud lastevanemate loidusest lapse koolisaatmisel, segaabieludest ja üldisest sündivuse vähesusest.

Tingitud viimasest punktist esineb laste vähenemist ja koolide sulgemist aga ka kohapealseis riiklikes koolides, nii et vähene rahva iive on siin üheks peasüüdlaseks.

Loidus nende lastevanemate poolt, kes oma lastele eesti keelt üldse ei ole õpetanud, on teadaolevalt üsna mitmel juhul laste suureks kasvades tekitanud neis häbitunde ja välja kutsunud süüdistuse vanemate vastu: „Miks sa ei õpetanud mulle eesti keelt!" Tõeks saab seega tarkussõna: „Vanemate patud nuheldakse laste peale."

Austraalias on järele jäänud veel vaid üks eesti täienduskool,

rõõmustavaks uudiseks on siiski see, et eesti keel on ka ametlikus koolisüsteemi gümnaasiumis õppeainena tunnustatud

ja senini on seda 10 õpilast kasutanud.

Rootsis on Eesti koolides kokku 250 õpilast, lisaks sellele uudne nn. kodukeele õppimise võimalus. Kodumaalt on viimasel ajal tulnud 60 eesti last ja nende keeleoskus on hea.

Kanadas on peale Toronto Ontarios veel 3 eesti kooli, lisaks üks Montrealis ja teine Vancouveris.

Majanduslikuks kergenduseks on, et Torontos tasutakse õpetajate palgad riiklikus korras

ja õpilasile antakse tasuta õppevahendid.

Konverentsi peareferaadiks oli Helgi Nippaku (Torontost) huvitavalt näidetega selgitatud loeng: „Eesti keele õpetamine võõrkeelena". Laudkonnavestlus „Eesti keele ja kooli tulevik" haaras olulisi kooliküsimusi ja sellele järgnes erakordselt elava osavõtuga diskussioon kuuiajailt. Laudkonna vestlejaiks olid juhatajana Edgar Marten ja osavõtjaina Krista Kannel — Vancouver, Kanada; Helgi Nippak — Kanada; Kersti Linask — USA; Aire Salmre — USA; Aho Rebas — Rootsi; Ivar Paljak — Rootsi; Tiiu Salasoo — Austraalia.

Sisuka konverentsi tulemused võeti kokku IV Ülemaailmse Õpetajate Konverentsi deklaratsioonina järgmiselt:

„Eesti ühiskond elab edasi, kui uusi generatsioone suudetakse kasvatada ja rakendada eestluse huvide ja sihtide teenimiseks. See nõuab jatkuvat panust ja suuremaid pingutusi eesti koolilt, kodult ja ühiskonnalt.

Asukohamaade erinevad ühiskondlikud normid ja koolipoliitika nõuavad eesti koolidelt kohandatud tööviise ja algatusi; õpetajaskonnalt energilist ja sisukat tunniplaani, praktilist individuaalsust ja kindlasti palju tihedamat sidet kododega.

Õpilastelt tuleb nõuda suurendatud kodutööhulka ja õpetajailt ja vanemailt selle täitmise tõhusamat kontrolli.

Õpilaste kooliaega tuleb suurendada.

Õpetajate järelkasvuks korraldada vajalikke kursusi, seminare, õppepäevi vastavalt asukohamaa koolide vajadustele.

Võimaldada väiksemate ja kaugemate keskuste õpetajail osa saada õpetajate kursustest, kas stipendiumide või materjalide levitamise kaudu.

Õppevahendeid tuleb ajakohastada ja selleks nõutada suuremat majanduslikku panust kogu eesti ühiskonnalt.

Luua Ülemaailmne õppevahendite koostöö keskus, mis kooskõlastaks õppevahendite kirjastamist ja levitamist, keskuse töö alustamiseks luuakse kontakt koolide keskorganisatsioonide vahel eri maades.

Ainult ühiselt suurendatud pingutusega suudab eesti kool püsida.

SINULT, EESTLANE, OOTAME SUUREMAT PANUST EESTI KEELE JA KOOLI TOETUSEKS!"

Õpetajate Konverents lõppes hümniga, millele järgnes ühine lõunasöök ja hiljem Lasteteatri etendus „Soovikelluke ja võlukübar" Eesti Majas.

Välis-Eesti läänemaailmlik kunst

Eesti kujutavkunsti näituse avamine O'Keefe teatri fuajees oli väga osavõturohke, kuna võimalus ülemaailmse eesti kunstiga tutvuda on olnud väga harukordne, pealegi on kunst arenev ja üha uuenev.

Näituse avasõnas koordinaator Lia Holmberg tutvustas zhüriid, kes tegi oma valiku ligi 300 esitatud diapositiivi alusel; teine osa esitatud töödest oli kunstnikelt, kel on juba rahvusvaheline tunnustus. Ta tutvustas ka kaht teist korraldava toimkonna liiget Maret Razuns'it ja Koidu Vasilat.

Toronto linnanõukogu liige Tony O'Donahue, kes on O'Keefe juhatuse liige, tutvustas O'Keefe teatrina ja kunstinäituste asukohana. Ta ütles, et siin linnas pakutakse kunstnikele palju maalimisvõimalusi, selle parkides ja saartel. Väljasttulnuile ta ütles, et nad tuleksid tagasi Torontosse, mis on paljude rahvuste linn, City of Love.

T. O'Donahue märkis, et see on O'Keefe'is esimene täiesti ühe etnilise grupi näitus ja Toronto linna nimel avab ta selle.

Ta lisas, et ta tunneb kaasa eestlaste kodumaa saatusele ja loodab, et ühel päeval Eesti on jälle vaba.

Rutt Tulving, keda tutvustati just Hiinast tulnuna, avaldas tänu näituse korraldavale komiteele, kelle töö oli tehtud kahes sektoris, zhürii ja tunnustatud kunstnike töödest, mis kokku liidetud O'Keefe kunstikomitee poolt. Andes iseloomustust näitusele ütles R. Tulving, et siin näitusel on kunstnikke, keda ta lapsena juba imetles nagu Kõks. Kuid sellel on kunstnik Hallek, soojad Timmase akvarellid ja A. Lee monotüüpiad.

Kõigil töödel on tugev läänemaailma tunnetus, mis annab näitusele ühisnimetaja. Eesti kunstnikud, ükskõik kus maal, on arenenud sama iseseisvalt loova kunstniku laadis.

Tänasel näitusel on väljendusvabadus, mida kunstnikud peavad enesestmõistetavaks. Kuid seda vabadust pole kõikjal maailmas, ka meie kodumaal praegu.

Ta tõmbas võrdlusjooni vabaduses ja okupatsiooni all loodavale kunstile. Viimases kunst peab teenima parteid, õpetama inimesi, peegeldama ühiskonna töövaimu ja peab olema igaühele mõistetav.

Kuid kunstnikud Eestis katsuvad siiski väljendada enam kui lubatav ja on leiutanud täiesti uue stiili,

mõneti sürrealismile läheneva; ka maalivad nooremad abstraktselt.

Avaldades muljeid avatavast näitusest, siis selgub, et kodumaa kunstnikel puudub selline loominguvabadus. See avatav on vaba rahva näitus. Vaevalt on eestlastel enne olnud ühe katuse all sellist kõrgekvaliteedilist näitust. Selletõttu ta tänas maid, kus paljud eesti kunstnikud on saanud loominguvabadusega töötada ja kuulutas siis selle järel näituse avatuks.

Näitusel on mitmesuguses tehnikas väljapandud 164 tööd.

Toronto Eesti Ühispank
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6
Ühenduses on jõud!

SOODSAD LAENUD KAASMAALASTELE

Informatsiooniks helistada: 465-4659

Uus heliplaat „NOORUSEARMASTUS" laulab Harjo Tari ja orelil Georg Ilta!
saadaval Eesti Majas ja eesti ärides.

Kanada tarbekunsti paremik

The Guild Shop'is on saadaval käsitsivalmistatud esemeid keraamikast, klaasist, fiiberist, puust ja metallist. Valmistatud KANADA parimate kunstkäsitööliste poolt.
ESKIMO GALLERY's on saadaval INUIT skulptuuri ja äratõmbeid (prints), mis kuuluvad Kanada kollektsiooni paremiku hulka.

THE GUILD SHOP
140 Cumberland St., Toronto — 921-1721
(Bay—Cumberland, Bloori subway)
10% hinnaalandust CRAFT'i osakonnas selle kuulutuse etenäitamisel.

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$51.—	$65.—
Poolaastas	$28.—	$35.—
Veerandaastas	$15.—	$18.—

KIRIPOSTIGA + SAATEKULU

	Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
aastas	$56.—	+ $42.—	$47.—
poolaastas	$30.—	+ $21.—	$24.—
veerandaastas	$16.—	+ $10.50	$12.—

VÄLJASPOOL KANADAT ja USA-d:
LENNUPOSTIGA aastas $129.—, poolaastas $67.— ja veerandaastas $35.

Aadressi muudatus 70 centi. Üksiknumbri hind 70 senti
USA aadressidele „ZIP CODE"
Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja
Pangatshekk või rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates .....
..... 19..... Tellimise katteks lisan $..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi .....
Aadress .....
.....
.....
.....

LAHKUS MEIE ARMAS ABIKAASA, ISA, VANAISA JA ÄI

JUHAN PAJUR

Sündinud 7. märtsil 1902 Lagedil Harjumaal

Surnud 16. juulil 1984 Torontos

Leinavad kurbuses

abikaasa HELMI
tütar INGA abikaasaga
tütretütar MERIKE abikaasaga
tütrepoeg TARVO MARTIN

ARMAST VENDA JA ONU

JUHAN PAJUR'IT

leinavad kurbuses

õde LEENI perekonnaga Saksamaal
vend AUGUST abikaasaga
MAIE perekonnaga
ENN perekonnaga
HEINO abikaasaga Eestis

Lugupeetud ja armast klubiliiget

JUHAN PAJUR'it

mälestab leinas

EESTI PENSIONÄRIDE KLUBI TORONTOS

Armast

ALICE RUBERG'i

mälestavad leinas
ja avaldavad Endlile ja lastele kaastunnet

ÕIE ja EINO KURIS
ELSA ja BRUNO LINDRE
RAUL ja MARK OLO
LIISI ja VALTER PIIGLI
ERMI SOOMET abikaasaga

Mälestavad armast

JUHAN PAJUR'it

IRENE ja ÜLO LUKSEP perekonnaga
EVELYN ja FELIKS KOOP perekonnaga
URVE ja ERGO KARUKS perekonnaga

Kallist

ALICE RUBERG'i

mälestab leinas

EESTI GAIDIDE MALEV KANADAS

Mälestame leinas kauaaegset head sõpra

JUHAN PAJUR'it

ja avaldame sügavat kaastunnet lahkunu abikaasale ja tütre Ingale perega

LINDA ja ERIK
NANCY ja ALLAN
ENE-LY ja LARRY

Armast

LIISIT

mälestavad kurbuses

NAANI ja RAOUL
RUTH, ANDY ja ERIK
MINNA

Avaldame siirast kaastunnet Inga Toomesele ja perekonnale tema isa

JUHAN PAJUR'i

lahkumise puhul

UDO LEPPIK perega
SVEN EHVERT perega
LEMBIT PIHLBERG perega
REIN PIIROJA
HELEN MALING

Mälestame armast

ALICE RUBERG'i

ja avaldame Endlile sügavamat kaastunnet

ABEL LEE abikaasaga
HANNES OJA abikaasaga
ENDEL TIGANE abikaasaga
JOHANNES VIHMA abikaasaga

Äkitselt lahkus igavikku meie hää sõber ja kaasvõrumaalane

JAAN KÄRNER

Mälestavad leinas ja avaldavad Heljole lastega kaastunnet

LIISI ja VALTER PIIGLI
LEO PUURITS
LIISA ja JAKOB RISTSOO
OTTO TARKUS
SALME ja AUGUST TUVIKENE
SALME ja RICHARD VESI

Meie südamlik tänu kõigile, kes meie armsa isa ja vanaisa

HARALD UUS'i

ärasaatmisest rohkearvuliselt osa võtsid, meile nii isiklikult kui kirja teel lohutavate sõnadega kaasa tundsid, teda lillede ja leinakuulutustega mälestasid. Samuti täname järelhüüete eest.

Eriline tänu pastor Kaljo Raidile, TEBK laulukoorile, Marika Wilbiksile ja Viljar Puule, kes meie armsa isa ärasaatmist siit maailmast kaunistasid.

ARVO ja AINO perekondadega

Noorpõlvesõpra

insener JUHAN PAJUR'it

mälestab

HEINO RIGA abikaasaga

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.

T. L. MORRISON — Funeral Director

467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

---

362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

Tel. 466-1951 või 466-1502

Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahatööd, puunikerdused, keraamika.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Ärl avatud juunis, juulis, augustis:
esmap.-reedeni 8.30-5, laup. 8.30-3

ARMAST ABIKAASAT, EMA, VANAEMA JA ÕDE

ALICE RUBERG'i

sündinud 7. juulil 1923 Emmastes
surnud 13. juulil 1984 Torontos

leinavad

abikaasa ENDEL
poeg TOOMAS perekonnaga
poeg KALEV abikaasaga
õde VELLI perekonnaga

Nii tema vari, kes on siit läinud taeva,
on minu ümber üsna ligi aeva.

LAHKUS MEIE ARMAS ONU JA ISA

MATVEI WAGA

Sündinud 26. augustil 1900 Muhus
Surnud 17. juulil 1984 Long Island, N.Y.

Mälestavad leinas

õepoeg BERNHARD VAPPER perekonnaga Torontos
tütar AINO perekonnaga Eestis
õepoeg BERNHARD PINK perekonnaga Sault Ste. Marie's

ARMAST ÕETÜTART JA TÄDITÜTART

ALICE RUBERG'i

mälestavad leinas

ADA JÕE abikaasaga
VAIKE KÜLVET abikaasaga
TIIU KOLGA perekonnaga
LARISSA LEPIK abikaasaga

ARMAST SÕPRA

JUHAN PAJUR'it

mälestavad kurbuses

ERIKA ja OSVALD TIMMAS
PETER, VIVECA ja MARET RASINS
SELMA ja MEINHARD PÕLDMA

LAPSEPÕLVESÕPRA JA SUGULAST

ALICE RUBERG'i

leinavad kurbuses

A. VAHTRA
ristipoeg JAAN
E. ONNO perekonnaga
J. VAHTRA perekonnaga

Kustunud Su elutuli,
vaikind hääl, mis armas oli.
Haud ei kinni katta saa,
mälestus jääb püsima.

KODUKÜLA NAABRIT JA SÕPRA

ALICE RUBERG'i

leinab kurbuses

ADO ALFRED perekonnaga

Üksnes Jumala juures on mu hing vait,
Tema käest tuleb mulle abi.

MEENUTADES SIND, KALLIS

LIISI

kui heatahtlikku ja armsaajat sõpra

mälestavad

VALLY ja LEILI

Nii nagu ööpimedus toob nähtavale taevatähed,
nii selgitavad kannatused elu tõelist mõtet.

MÄLESTAME KURBUSES ARMAST

ALICE RUBERG'i

ja avaldame kaastunnet abikaasale ja poegadele

LIA ja ANTS JUURUP
IRENE ja RUUDI OLLJUM
ARMI ja PAUL SANDER

ARMAST

ALICE RUBERG'i

mälestavad kurbuses ja avaldavad sügavat kaastunnet Endiile ja perekonnale

KARL ja HELJO NOVEK
VALDEKO ja EEVI NOVEK
LIISA ja HEIKKI
EVI JAAGUSTE
MIKK JÕGI
MARTIN ja BRIGITTA JÕGI

Usuteadusliku Instituudi lõpujumalateenistusest osavõtjad. Esimene rida vasakult: õp. mag. Tõnis Nõmmik, praost mag. Rudolf Kiviranna, piiskop Karl Raudsepp, peapiiskop Konrad Veem, prof. dr. Arthur Võõbus, praost dr. Jaak Taul, prof. dr. Vello Salo, praost mag. Andres Taul. Teises reas: Varjo Reio, Endla Rüdmik, pr. Võõbus, Olvi Pint, Ülo Saar, Kersti Kimmel, Aino Männistu, Tuule Jürisalu. Kolmandas reas: õpetaja Helmut Rüdmik, Heinar Erendi, Heino Viikholm, Endel Oraste, Elmar Järvet, Benita Vomm, abipraost Eduard Kägi, Harald Teder, Alice Rannik, õpetaja Albert Roost, Hans Hennig Lüdig, pr. Kägi, Indrek Järve, preester Vambola Hiiesalo, Tiit Tralla, Heino Altosaar ja Valter Taal.

Usuteaduslik Instituut 1984 aastal

Seitsmes Instituudi loengute periood toimus 2 nädala vältel just enne ESTO-84 algust Wycleff College ruumides Toronto Ülikoolis. Seitse on religiooni sümboolne arv ja tähendab, et kolmainus Jumal on tegutsemas igas neljas maailmakaares.

Nii oli see ka tõendatud selle aasta Instituudist osavõtjate kaudu. 22 üliõpilase seas oli 2 Austraaliast, 2 Rootsist, 2 Kaliforniast, 2 Floridast, 3 mujalt Ameerikast ja 11 või tervelt pooled Kanadast. 8 õppejõudu tulid järgmistest paikadest: 1 Inglismaalt — dr. Jaak Taul. 2 Ameerikast: juhataja prof. dr. A. Võõbus ja praost mag. Kiviranna. Kanadast oli 5 õppejõudu: piiskop Karl Raudsepp, dr. Roman Toi, dr. Vello Salo ja magistrid praost A. Taul ja T. Nõmmik.

Oli tiivustav, et igast suuremast eestlaste keskusest olid mehed ja naised kohal. Kaks nendest jõudsid oma õpingute ja eksamitega lõpule nii Instituudi kui ka Kirikuvalitsuse nõudmistes.

Neist Ülo Saar tuleb Austraaliast, keda Melbourne linna eesti kogudus valis selle aasta märtsis oma vaimulikuks. Ja Olvi Pint Thunder-Bay linnast Kanadas, kena sealne kogudus valis käesoleva aasta jaanuaris oma pastoriks.

Need mõlemad õnnistati diakonõpetajaiks 15. juulil s.a. Toronto eesti Peetri kirikus ja nad lähevad oma kogudusi teenima täieõiguslike koguduste vaimulikena koguduste kutsel — valimisel ja Jumala õnnistusega.

Teine neist vaimulikest on naine ja naiste ordineerimise kohta tõsteti mitmeti häält eesti praostkondade sinoditel, kogudustes ja ajalehtedes. Eesti Ev. Luteri Kiriku valitsus pidas tarvilikuks, et eesti usuteadlased, kes kogunesid Esto puhul Torontos, arutaks asja, võtaks seisukoha ja annaks nõu asja seaduslikule otsustajale. Nende koosolek toimus 9. juulil s.a. Usuteadlaste Konverentsi nime all. Küsimust kaaluti asjalikult ja põhjalikult. Sõnavõtjaist juba selgus, et usuteaduses süvenenud vaimulike enamus pidas naiste ordineerimise vajalikuks ja igati korrapäraseks, kui kogudus neid ametisse valib. Hääletusel 21 usuteadlast pooldas naiste ordineerimist, 2 oli vastu ja kolmel ei olnud seisukohta selles küsimuses.

Seega peaaegu üksmeelne volitus anti Kirikuvalitsusele minna edasi

ja vajadusel ordineerida naisi pastori ametisse, kes nõuetavad eeldused on täitnud.

Sellise eesti vaimulike otsuse taga seisab üle kogu maailma 76% kõigist luterlastest Luterliku Maailmaliidu Statistika kohaselt. Kusjuures vähemusel on oma erinev seisukoht, mida demokraatlik kord kõigiti lubab.

Usuteaduse Instituudi õpingud suutis sel aastal lõpule viia Heino Altosaar Montreali linnast. Ta on õppinud ja töötanud 7 aastat usuteaduse alal. Lõpetamise eel seisab veel 3 üliõpilast, kes töötavad hoogsalt teadusliku lõputöö kallal.

Instituudi õppetööd juhatas ka sellel aastal prof. dr. A. Võõbus ja administratiivseid küsimusi ning majanduslikke võimalusi korraldas piiskop K. Raudsepp Instituudi administraatorina.

Mainida tuleb, et Instituudi aastakulud on olnud $7,127.—, mis on kaetud Ameerika mandri praostkondade ja koguduste lahkete annetuste ja õppemaksudega ning üksikute isikute suuremeelsete annetustega.

Ruume on saadud minimaalsete kulutuste tasumisega ja lektoritele pole makstud tasu. Küll aga nende kohale sõitmise ja Torontos elamise tegelikud kulud.

Konsistooriumi täiskogu koosolek 11. juulil Torontos kinnitas kõik töö ja kulutuste aruanded ja avaldas siirast tänu piiskopile ja dr. Võõbusele tehtud ennastsalgava ja tõhusa töö eest.

Sama koosolek otsustas anda diakonõpetaja Albert Roost'ile, kes 2 aastat pärast diakonõpetaja ordinatsiooni on teaduslikult suure innuga edasi töötanud, „õpetaja" ametinimetuse.

Ta on ustavalt teeninud ka kogudusi ja seega kaotati Sudbury koguduse, Kanadas ja Buffalo kog. Ameerikas vaimuliku nimest eessõna „diakon"

tema hoolika akadeemilise töö ja ustava koguduste teenimise tunnustamiseks.

Instituudi lõpupäeval toimus pidulik aktus, kus kohal oli ka EELK peapiiskop, öeldi tänusõnu töötegijaile, anti lilli ja tehti mälestuseks ühine pilt.

K. R.

SPORT

USA olümpiamängude katsevõistlused

USA Olümpiakatsevõistlusel juunis Los Angelese Memorial Staadionil saavutati järgmisi tulemusi võitjate poolt:

100 m Carl Lewis 10,06. Maailmarekordi (9.93) omanik Smith jäi neljandaks ja pääses selletõttu 4 x 100 m teatejooksu meeskonda.

100 m — Evelyn Ashford — 11.18. Tema nimel on USA rekord 10,79, mis kaks sajandikku parem kehtivast maailmarekordist sakslanna Goer'i nimel. Ashford katkestas 200 m jooksu, et jalga hoida suuremast vigastusest.

200 m — C. Lewis — 19,86, mis on USA rekordi lähedane (19,75).

800 m — Earl Jones — 1.43,74 mis on ainult 2 sek. nõrgem inglase Coe maailmarekordist.

100 tõkkejooks G. Foster 13,21.

400 m tõkkejooks — E. Moses 47.76, see oli Mosese 102-ne järjekordne võit ja 27-es kord jooksta alla 48.00.

Kolmikhüpe — Conley 17.52. USA rekordimees W. Banks läheb kolmandat korda olümpiale; jäi seekord kolmandaks.

Kaugushüpe — C. Lewis 8.71. Lewis'el on veel 19 cm puudu Beamoni maailmarekordist, mis püsinud aastast 1968. Nende kolme võiduga on Lewise shanss väga suur, et saada Jesse Owensi „troonipärijaks" nelja olümpiakullaga.

erk

Spordimärkmeid

8. mail algas Ateenast toodud olümpiatulega jooks New Yorgist Los Angelesesse. Esimese kilomeetri jooksid tõrvikuga olümpiakuulsuste Jim Thorpe ja Jesse Owensi lapselapsed William Thorpe jr. ja Gina Hemphill.

William ja Gina andsid tõrviku üle 91-aastasele Abel Kiviat'ile, kes oli Stokholmis hõbemedalimees.

Louisvilles, 27. mail kandis tõrvikut Muhammad Ali, endine maailmameister poksis. Iga km tõrvikujooksu maksab $3000, mis läheb noorte ja „händikäpp" sportlaste abistamiseks.

Tõrvik saabub Olümpiamängude avamisele 28. juulil pärast 14500 km pikkust teekonda.

☆

Omaaegse Eesti odaviskekuulsuse Gustav Sule 20. mälestusvõistlustel Tartus võitsid peaauhinna odaviskes naistest Raili Kadarik 55.28 ja Maret Kalita 77.16-ga. Aivar Ojastu jooksis 400 m 46,5 sekundiga.

☆

XXIV suveolümpiaad toimub 17. sept.—2. okt. 1988 Söulis, Koreas.

ERK

RISTSÕNA NR. 1204

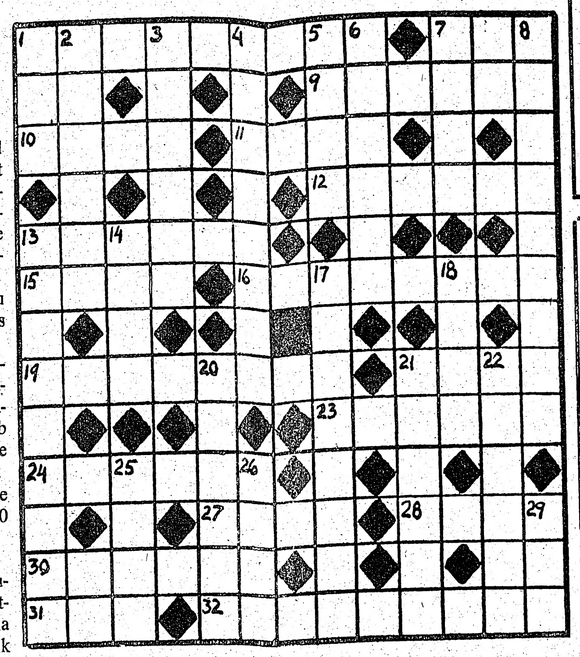

Põikread: 1. Eestlastele tuntud laulu algsõnad, 31. Jõgi Venemaal, 32. Lahja, luine.

Püstread: 1. Sellel, 2. Asjad, 3. Ühe saareriigi pealinn, 4. Eelmise nümbri all küsitud linna elanikud, 5. Lava kõrgem osa, 6. Aeglane, unine, 7. Naljamäng, 8. Rohttaim, teise nimega lõosilm, 13. Vajalikud esemed söömisel, 14. Inglise kõrgaadlik, 17. Esimene „kool", 18. Vana Testamendi prohvet, 20. Noor mees, 21. Üksiklasel, 22. Kanada algelanik, inglise keeles, 25. Looma häälitsus, 26. Rooma keiser, 29. Jook.

RISTSÕNA NR. 1203 LAHENDUS

Põikread: 1. Jaik, 5. Kaks, 9. Los, 12. Nisa, 13. Oboe, 14. Oda, 15. Eres, 16. Lalo, 17. Rid, 18. Kumla, 19. Edna, 20. ETK, 23. Isu, 24. Vi, 25. Siim, 27. Autentne, 32. Tiraad, 34. Ateena, 35. Arno Raag, 37. Ring, 38. Te, 39. Luu, 41. Ena, 42. Mõru, 45. Kamin, 47. Iha, 48. Läti, 49. Irin, 53. Nii, 54. Sten, 55. Nobe, 56. Ene, 57. Otse, 58. Gent.

Püstread: 1. Jne, 2. Air, 3. Ise, 4. Kask, 5. Kolmsada, 6. Abaluu, 7. Kola, 8. Seo, 9. Lord, 10. Odin, 11. Sada, 19. Einer, 20. Esta, 21. Tiir, 22. Kirn, 24. Vet, 26. Maotu, 28. Tagumine, 29. Teie, 30. Nnnn, 31. Eaga, 33. Are, 36. Alates, 40. Ui, 42. Mine, 43. Ohin, 44. Raie, 45. Kätt, 46. Ning, 50. Roe, 51. Ibn, 52. Net.

Robert Kreem

Mälestusi • Tähelepanekuid • Otsinguid noorusaastaist

„VANDEGA SEOTUD"

237 lk. $15.—

Müügil „VABA EESTLASE" talituses

ILMUS:

S. EKBAUMI LUULETUSKOGU

ÕHUMÄRGI ALL

Hind $10.— pluss saatekulu $1.75

Saadaval Vaba Eestlase talituses

MAARJAMAA kirjastusel ilmunud raamatud müügil Vaba Eestlase talituses

Jüri Uluotsa „Eestlaste lepingud võõrastega XII sajandil"	$4.—
Uku Maasing „Udu Toonela jõelt"	8.—
Uku Maasing „Piiridele Pyydes"	6.—
„poety estoni" — eesti luule antoloogia itaalia keeles	6.—
Kalju Lepik — Death has a Child's Eyes	6.—
Salasoo ja Salo — Välis-Eesti perioodika	6.—
V. Salo — Riik ja kirikud	4.—
Anführung zu der Etnischen Sprach (Esimene katse eesti keele grammatika ja sõnaraamatu koostamiseks	
H. Stahli sulest aastal 1637)	6.—
Reedik Willem Wilmanni „Vahmid"	6.—
Blaise Pascal — Mõtted	4.—
Antonio Possevino — Kiri Mantova hertsoginnale	6.—
Arno Vihalemm — Kunstnik eesti kirjanduses	4.—
Aarand Roos — Juutide kuningas Tallinnas	6.—
Ilona Laaman — Üks üsna kerge haigus (luuletused)	6.—
Kaugver — 40 küünalt	6.—
R. Tagore — Puuviljapõim	6.—
A. Roos — Jumalaga, Karu ja Erzurum	6.—

PLUSS SAATEKULU 50 c IGALT RAAMATULT

ANDRES KÜNG

MIS TOIMUB SOOMES

Kirjastus Välis-Eesti & EMP

311 lk. Hind $14.00 br. + saatekulu 50c

Eesti ajakirjaniku teos põhineb laialdasele allikmaterjalile. Ta analüüsib Soome sise- ja välispoliitikat, riigi tänapäevast olukorda ja suunda, Nõukogude Liidu Soome-poliitikat, Soome valitsust presidendist parteieluni ja palju muud, tuues Soome saatusest huvitatud lugejaile palju uusi andmeid.

Müügil Vaba Eestlase talituses

Juuni alul peetud havipüügivõistlusest võttis osa arvukalt kalasportlasi. Pildil kalasportlased pärast võistlust. Foto: Tommy Tomson

WALL STREET JA BOLSHEVIKE REVOLUTSIOON

6.

Kui Reed 1918. aastal USA-sse tagasipöördumisel raskustesse sattus, kuna ametivõimud olid tema Venemaalt kaasatoodud kastitäied pabereid kinni pidanud, siis oli American International Corp. täidesaatev sekretär William Sands see, kes tolle tuntud ameerika bolševiku abistamiseks oma isiklikku prestiizhi mängu pani.

19. märtsil 1920 John Reed arreteeriti Turus Soome politseivõimude poolt. Tema juurest leiti Inglise, Ameerika ja Saksa valepassid, teemante ja suured summad raha. Ta reisis valenime all (Casgormlich) ja kandis endaga nõukogude propagandakirjandust ja üht filmi. Jällegi oli William Sands see, kes appi ruttas kinnitusega: „Mina tundsin John Reed'i isiklikult". Ka Harry Hopkins (tuntud Nõukogude agent hilisemas Rooseveldi administratsioonis) saatis telegrammi, nimetades Reed'i oma heaks sõbraks. Soomlastel ei jäänudki lõpuks üle muud, kui Reed jällegi lahti lasta.

Jääb üle küsida: mis põhjusel oldi Wall Street'il nii väga huvitatud ühe Nõukogude Venemaa agendi vabaks laskmisest? — Üks tõenäoline võimalus on, et John Reed oli esmajoones just Morgani agent, võib-olla ise tollest asjaolust ainult pooleldi teadlik — ja et tema antikapitalistlike kirjutiste eesmärgiks Wall Sreet'i seisukohalt oli: levitada seda väärtuslikku marksistlikku müüti, mille kohaselt kapitalism on alaliselt sõjavahekorras kõigi sotsialistlike revolutsionääridega . . .

Siia lõppu lisatud tükike originaalset ingliskeelset teksti:

Soviet Government desire Guarantee (sic) Trust Company to become fiscal agent in United States for all Soviet operations and contemplates American purchase Eestibank with a view to complete linking of Soviet fortunes with American financial interests.

William H. Coombs, reporting to the U.S. embassy in London, June 1, 1920 (U.S. State Dept. Decimal File, 861. 51/752.

WALL STREET JA BOLSHEVISM (6)

Nõukogude valitsus avaldab soovi, et Guaranty Trust Co. hakkaks kõigi Nõukogude finants-operatsioonide agendiks Ameerika Ühendriikides ja vaatleb võimalust, et Ameerika ostaks ära Eesti Panga; selles perspektiivis, et viia lõpule Nõukogude õnnerikka tuleviku ühtelülitamist Ameerika finantsiliste huvidega.

(Väljavõte William H. Coombs'i rapordist Ühendriikide saatkonnale Londonis, 1. juunil 1920).

Aastal 1918 oli sovettide võim kehtiv ainult ühel murdosal Venemaa pinnast. Punastel oli hulgaliselt sisemisi ja välismaiseid probleeme ja nad vajasid ülejäänud territooriumi vallutamiseks välismaiseid relvi, importeeritud toiduaineid, välismaist finantsilist toetust ja diplomaatilist tunnustust; aga üle kõige, väliskaubanduse ellukutsumist. New Yorgi pankurid ja advokaadid pakkusidki neile olulist, ja mõnel juhul isegi kriitilist abi kõigi nende vajaduste rahuldamiseks.

1918. a. lõpupoolel Sovett Büroo juures ametis olnud bolshevike tehniline ekspert professor Lomonossov (hilisem raudteede komissar N. Liidus) jäi New Yorgis hätta rahapuudusel. Tollal igasugune bolshevike fondide sissetoomine oli rangelt keelatud. Sellest ajast on säilinud üks USA Kohtuministeeriumi kiri Riigiministeeriumile, milles taotletakse Lomonossovi abistamist ühe prominentse notarifirma algatusel New Yorgist. Kirjas märgitakse, et „kuigi prof. Lomonossov oma kõnepidamistel on üles kiitnud bolshevike eesmärke, ta ise ikkagi ei ole bolshevik . . ." See juhtum lõppes niiviisi, et USA administratsiooni kõrgemate tippude kaasabil võimaldati Lomonossovile suurema rahasumma ($25.000) kättesaamine ühe bolshevike spiooni vahendusel Skandinaaviast, kelleks oli Michael Gruzenberg — just enne seda „ohtliku bolshevistliku agitaatorina" Norrast Rootsi deporteeritud.

* * *

Tung Venemaa turgude vallutamiseks ei andnud Wall Street'i finantseerijaile rahu. Nende eestvedamisel moodustati 1. mail 1918 organisatsioon nimetusega „American League to Aid and Cooperate with Russia", mille presidendiks pandi John Hopkins Ülikooli president dr. Frank J. Goodnow. Asepresidentideks William Boyce Thompson, Oscar S. Straus, James Duncan ja Frederick C. Howe. Juhatusse neli senaatorit (CFR esindatud!), paar kongressimeest ja rida suurärifirmade esindajaid, alates Henry Ford'iga. Lõpuks mõni tuntud sotsialist ja viimasena ameerika kommunist Lincoln Steffens.

Selle organisatsiooni programmis peeti tähtsaks „ametliku Venemaa osakonna" loomist USA valitsuse juurde, mida „juhiksid tugevad mehed", kutsudes „Vene küsimuse" uurimisel abiks ülikoolide ja teaduslike organisatsioonide esindajaid, kes koordineeriksid ja ühendaksid organisatsioone Ühendriikides „Venemaa kaitseks" ja mõndagi muud. Selle täidesaatev komitee lõpuks võttis vastu resolutsiooni, milles toetati president Wilsoni poolt Moskvasse Sovettide kongressile läkitatud sõnumit ja avaldati omapoolset poolehoidu uuele Nõukogude Venele . . .

Bolshevike abistamist õigustati 1918 aastal vajadusega võita sõda ja takistada sakslasi Venemaad ekspluateerimast. Seda argumenti kasutasid ka „Punase Risti missiooni" eestvedajad Thompson ja Robins. Isegi USA saadik Francis oma staabiga 1918. a. juunis Venemaalt tagasi pöördudes soovitas tungivalt president Wilsonil Nõukogude valitsust tunnustada ja abistada. Need usalduslikud nõuanded „lasti lekkida" ajakirjandusse ja leidsid laialdast avaldamist. Üle kõige levitati hoiatusi, et Nõukogude rezhiimi tunnustamisega viivitamine võimaldaks sakslastel Venemaal reaktsioonilist ja kontrrevolutsioonilist liikumist arendada. Valestatistikat kasutades väideti, et 90 protsenti Vene elanikkonnast olevat nüüd punase valitsuse poolehoidjad; ja et ülejäänud 10 protsenti, „koosnedes endistest maaomanikest ja valitsenud klassist . . ., loomulikult olevat uue korra vastased."

Vahepeal majanduslikud olud Venemaal olid langenud kriitilisse faasi ja kommunistliku partei plaanijad jõudsid äratundmisele, et koostöö kapitalistidega oli saanud möödapääsematuks vajaduseks. Nii ütles Lenin kümnenda parteikongressi ees:

„Ilma kapitali appi võtmata, meil pole enam võimalik proletariaati võimul hoida sellel uskumatult ruineeritud maal, kus rahva suur enamus koosneb niisamuti ruineeritud talupoegadest . . . On selge, et selle abi eest kapital pigistab meist välja sajad protsendid. Sellest peame aru saama! Sellepärast, kas seda tüüpi majanduslised relatsioonid, või siis üleüldse mitte midagi . . ."

Aga Leon Trotski kostnud selle peale: „Mida me siin vajame, on üks organisaator — nagu Bernard Baruch!"

(Järgneb)

Jälgige eesti organisatsioonide tegevust VABA EESTLASES!

Noorteteater:

„Kevade" — ESTO-84 avaetendus

ESTO-84 mitmekesiste teatrietenduste sarja avas Toronto Noorteteater pühapäevaõhtuse „Kevade" etendusega Eesti Majas. Seda Oskar Lutsu meie rahvale otse klassikalise teose dramatiseeringut on mängitud korduvalt ja tuuakse aegajalt lavale nüüdki, oma võidukäiku algas „ Kevade" siiski 1937. aastal Mari Mõldre meisterlikult kehastatud Tootsi-kujuga ja paguluses on Joosep Tootsi mängimud ka Riina Reinik.

„Kevadet" dramatiseeritud on samuti mitu korda. Kuna dramatiseerija töö on mitmeti suvaline ning teosest välja tuua või rõhutada võidakse kas õrnahingelise ja unistaja Arno kuju koos tujukasse Raja Teelesse kiindumusega või siis pearõhk asetada seikluslikule ja tegevusrohkele küljele eesotsas Tootsiga. Iga dramatiseerija võib rõhutada erinevaid episoode, andes lavaltpakutavale teistsuguseid varjundeid.

Endla Komi mitmest eelmisest dramatiseeringust kokkupõimitud lavastus püüdis anda kõike, eelkõige siiski väljatuues Tootsi vigurid ja tembud, mis annab vajalikku elevust ja toob nagu välja „Kevade" tõelise tuuma.

Kärped olnuks dramatiseeringule kasuks, etendus koos pikkade vaheaegade ja pildivahetustega venis kolmetunniliseks ja seda oli liiga palju. Ära jätta võinuks kellamees Lible ja teenija Mari vaheline stseen, mis sündmustiku käigule midagi juurde ei anna ja õigupoolest näidendi terviklikkusele vajalik pole, samuti vähemal määral ehk ka mõndagi muud.

Lavastaja Endla Komi, kelle valmistatud peale kõige muu olid ka ajakohased ja sobivad lavapildid, oli näitejuhina koos oma noore tegelaskonnaga teinud tohutu töö. Esinejaiks olid peamiselt Eesti täienduskeskkooli ja gümnaasiumi praegused ja endised tublid noored ja kuigi lavakogemusteta, näitasid nad head ansamblimängu ja olid liikuma pandud vajaliku sujuvusega.

Oli tore, et noorukite osi mängisid tõeliselt noored inimesed, keda toetasid eakamate osaliste kujundamisel lavakogemustega vanemad näitlejad. Valik osutus õnnestunuks. Kuuldavus ja diktsioon, mis noorteetendusil tihtigi lonkama kipub, oli harukordselt hea. Ka meeleolupursked, tõus ja mõõn olid välja toodud vajaliku rõhutamisega. Nii tegelaskond ise kui ka ligi täissaal vaatajaid Eesti Majas näisid ettekantut nautivat, eriti näidendi teisel poolel.

Pildikesed Paunvere koolilaste askeldusist möödunud sajandi lõpu koolitoas, kus sisustuseks pikad klassipingid, kantsel, ahi ja suur tahvel, vaheldusid kooliõuega sügisel ja varakevadel ning näidend lõppes soojal kevadpäeval koduigatsuslikult koolist lahkumisega, kus Toots koolikaaslasile oma isiklikke „väärtasju" kingituseks jagab.

„Kevade" peaosalist Joosep Tootsi mängis Peeter Sõrra. Näidendi alguses oli märgata palgutist ülemängimist, milleks ju Tootsi suurosa eriti ahvatlev on, ent selle kõrval oli ka hulk toredaid momente ja oma ilmatuuure püstoli laadimisega saavutas osakandja publiku suurima naerulagina. Näidendi lõpuosaks oli P. Sõrra enda mänginud rahulikuks ja valitses lava täiel määral. Tal on loomulik ja vaba lavaliikumine ja ta oskab kasutada vajalikul määral miimikat. Esmakordse nägemise järele ootame vaid uusi esinemisi.

Glen Leis Arno Talina paelus oma mõtliku unistajaloomuga ja ta romantilise kiindumuse täht Raja Teele — Ingi-Mai Loorand esitas võrgutavat ja tujukat talutütart päris nauditavalt.

Erinevalt iseloomustavad olid ka Juhan Lindau — virisev ja saksik rätsepapoeg Kiir; Richard Laanvere — pikatoimeline ja alaliselt süüanäriv Tõnisson; Martin Toomes — tasakaalukas, hea välimusega ja rahustav kandlemängija Jaan Imelik (kes küll laval kannelt ei mänginud). Sandra Rannu kehastas toredasti väiksekasvulist koolijüngrit Kesamaad ja teised koolipoisid ja tüdrukud olid Hillar Sõrra, Erik Valter, Peter Roose, Paul Pint, Ingrid Jürman ja Pia Metsala.

Noort ja püüdlikku tegelaskonda toetasid väärikalt kooliõpetaja Laur — Heino Halling, ajastukohaselt saterkuues ja kamassides; joodik kellamees Lible — Kalle Viires; köster — Richard Pulk; Saare perenaine — Elna Libe ja teenija Mari — Meeri Lehesalu.

Ettekande lõpul sai tegelaskond teenitult tugeva aplausi ja lavastaja E. Komi tänutäheks lilled ja oma esinejailt tänukaardi.

Eesti TV-s näidati mitmed aastad tagasi filmi „Kevade", kus tegelasina esinesid algupäraselt eakohased lapsed ja noorukid. Need osakandjad on vahepeal sirgunud täiskasvanuiks ja mitmest on saanud koguni professionaalsed näitlejad ning samade osakehastajatega näidati nüüd filmijatku „Suvi ja Tootsi pulm". Haruharva näeb filmis sellist sama tegelase loomulikku eavahet, tavaliselt mängib täiskasvanut noorusajastul dubletina mõni laps või siis vajatakse ajavahe märkimiseks üsna drastiliselt noorendavat minkimist. Samade tegelaste muutumine „Kevadest" „Tootsi pulmani" loomulikul teel oli eriti nauditav ja ehk ka hämmastav.

Meeltesse turgatab mõte: ehk võiksime meiegi endale seda luksust lubada, et mõningate aastate järel sama tegelaskond täiskasvanuina tuleks välja „Kevade" jatkuna O. Lutsu „Suve" ja „Tootsi pulmaga".

LY KRABI-PARMA

Seedrioru Suvihari 1984 aktusel esinesid „Hamiltoni Helletajad" Olaf Kopvillemi juhatamisel ja akordionisaatel.
Foto: Tommy Tomson

„VABA EESTLANE"
on valvel eestlaskonna üldhuvide eest!

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
INSURANCE BROKERS
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAR
C. A.
Chartered Accountant
181 University Ave., Ste. 1802
Toronto, Ont. M5H 3M7
Tel. 864-0099

Government of Canada / Gouvernement du Canada

Kanada valitsuse vastukaja üleskutsele „Üheväärsus nüüd!", mis on parlamendi erilise komitee report vähemusrahvustele Kanada ühiskonnas, on nüüd saadaval.

Et saada koopiat sellest, palume kirjutada ja saata allpoolasuv kupong järgmisel aadressil:
Multiculturalism Canada
Communications Directorate
Ottawa, Ontario
K1A 0M5

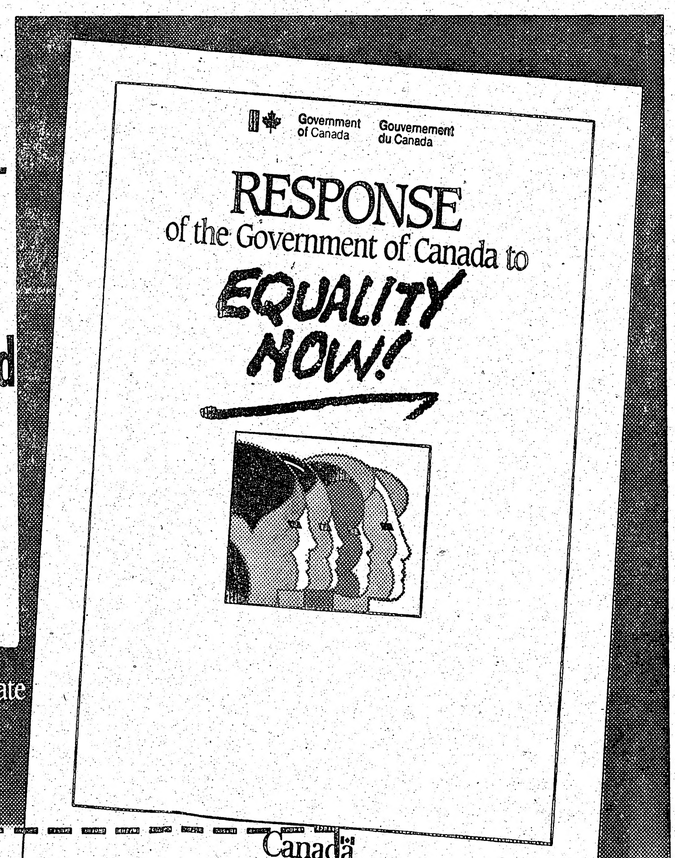

Response of the Government of Canada to "Equality Now!"
Name:
Address:
City:
Province: Postal Code:

Canada

ADVOKAADID

ADO PARK, Q.C.
HETHERINGTON, FALLIS & PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 447-2017 või 929-3425

ENN ALLAN KUUSKNE
B.M.LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
1 First Canadian Place, Ste. 3450
Tel. kontoris 363-0073
kodus 360-8776
IGAL ALAL

TÕNU TOOME
B.A.Sc., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Yorkdale Place, 1 Yorkdale Road, Suite 207
Toronto, Ont. M6A 3A1
Telefon 789-7579
kodus 762-2367

HARRY LANDRA, Q.C.
VANDE-ADVOKAAT & NOTAR
Võtan ikka vastu oma eesti kliente.
Palun helistada
(519) 794-3096

ELEKTRIK
Sisseseaded, uuendused ja parandused elumajades või ettevõtetes.
Halling 762-9190
Litsents nr. E 1044

VAIPADE & MÖÖBLI PUHASTUS
SEINAST-SEINA JA LAHTISED
ERIK LOKBIK — 447-9834

VABA EESTLANE
TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—3-ni
Telefonid: toimetus 444-4823
talitus 444-4832

KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

üks toll ühel veerul:
kuulutuste küljel $4.75
tekstis ..... $5.—
esiküljel $5.50

Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni emasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

tel. 444-4832
Väljaspool tööaega:
Leida Marley 223-0080
Postiaadress:
9 Parravano Ct.
Willowdale, Ont. M2R 3S8

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 19. juulil 1984 — Thursday, July 19, 1984

Palun seda isikut, kes võttis pühapäeval, 15. juulil, kella 2—3 vahel minu käekoti koos isikut tõendavate dokumentidega, see tagasi saata ABISTAMISKOMITEE ärisse, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6 või minu koju. Dokumentidel on aadress.

EESTI LILLEÄRI

AARDVARK

1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9

736-1170
Kodus 223-0201

AARDVARK FLORIST LTD

Omanik LINDA SEPP
Avatud 7 päeva nädalas. Lillede koju viimine.

S. Hoppe Cleaning & Building Care Ltd.
Puhastan keemiliselt vaipu, mööblit ja akende pesemine.
Söögituba, elutuba ja koridor $59.95
SAMUEL HOPPE
Äris: tel. 686-4030 Kodus: tel. 686-4395

JAAN ALMER
KATUSETÖÖD
Tel. 293-2128
773-2014
Teeme uusi ja parandame vanu nii linnas kui ka suvilates.

Paljud eestlased — majaomanikud, ei tea
et teen igasuguseid raud- ja puuaedu
kruntide ümber.
B. RISTMÄGI, tel. 759-6424

Rootsi eestlased olid toonud kaasa ka rootsikeelse plakati SOVJET! UT UR ESTLAND (Nõukogud, välja Eestist)

Foto: Vaba Eestlane

ESTOVISIOONIL 14000, LAULUPEOL . . .

(Algus lk. 1)

esitades Miina Härma „Veel kaitse kange Kalev", misjärel ELLPA abiesimees E. Kiilaspea ütles,

et jälle on ajaratas ringi käinud, oleme tõestanud, et oleme truud eestlaste laulutraditsioonile. Jälle on kõlanud vaba eesti laul kõigi maailmanurkade suunas.

Niikaua kui on eesti laule ja laulikuid, on nõukogude võimu mõju vähene. Eesti rahvas on enne end vabaks laulnud ja teeb seda ka tulevikus. Oleme suurt tänu võlgu kõigile koorijuhtidele ja ELLPA esimehele ja laulupeo üldkorraldajale H. Kasenurmele.

Siis kutsuti ette üldkoorijuhid Asta Ballstadt, George Iltal, Charles Kipper, Uno Kook, Roman Toi ja E. Veski. EV aupeakonsul I. Heinsoo andis igale üle traditsioonipärased loorberipärjad ja H. Kasenurm tänas neid käesurvega.

Ette kutsuti ka kõigi kooride juhid, pideva töö tegijad, kes on hoidnud laulutuld läbi aegade.

Koorijuhid moodustasid pika rea ja kõiki polnud kohalgi, neile anti üle lilli, samuti koorisolistidele Heinz Riivaldile ja Andrus Voitkile.

Lilli anti ka peoliste hulgas viibivale maailmakuulsale eesti dirigendile Neeme Järvile.

Laulupeo tehnilise hästikorraldatuse kõrval oli see ka väga heataseme line, parim mis kunagi olnud. 900 lauljat laulsid oma eesti laulu vaimustuse ja innukusega, mis sütitas ka kuulajad. Selles realiseerus see mõte, mida Roman Toi väljendas laulupeo kavaraamatus, kus ta ütles kõigile tere tulemast ja lisas, et „Muusika on eestlastele „pühapäeva vammuseks", mida ta otsib siis, kui ta tahab kõrgemale tõusta argipäevast. Aga ometi teame, et tõsine töö sünnib argipäeval. Nõnda siis kujunegu meie pühapäevased mõtted ja ideaalid meie argipäevade parooliks, mis olgu auks eesti rahva vaimule ja kasuks eesti rahvale." Seda saavutas äsjane laulupidu.

RAHVAPIDU

Laulupeolt rutati Torontost eemalolevasse International Centre'isse lõpusündmuse rahvapeole, mida Toronto uudistes nimetati suurimaks ja loetleti sigade arvu, mida oli vaja 6000. inimese toitmiseks. Veel kord jagasid ESTO'st osavõtjad kogetud sõprussidemeid, tehtud tutvusi ja muutsid õhtu tõeliseks kohtumispäevaks ülemaailmselt kogunenud eestlasile, kus noored ja vanad jagasid puhast rõõmu nädalaliselt pidustuselt saadud elamuste üle.

Kaunilt sini-must-valgete pallidega dekoreeritud hiigelsaalis,

kus ühes osas oli maailma lippude hulgas N. Liidu lipp asendatud Eesti lipuga,

oli valgust, mis võimaldas pärast pimeduses eksimisi kõigiga kohtuda ja sõpru üles leida.

Rahvapeo korraldaja oli Eesti Maja ja selle esimees Osvald Piil ütles kõigile peolistele tere tulemast ning märkis, et sellega jõutakse ESTO-84 lõpetamiseni. Ta ütles möödunud nädala iseloomustuseks, et jälgides Toronto all-linna tänavail meie sini-must-valgete lippude ridu ja kauneis rahvarõivais eesti poegade ja tütarde ridasid, ta oli märganud, kuidas ühe eesti noore silmist langesid liigutuspisarad. Need olid rõõmu- ja uhkusepisarad, mis langesid võõra maa kõnniteele. See noor tundis ja teadis, et ta pole üksinda, vaid üks rahvast. ESTO-84 on lõppenud ja saavutanud oma eesmärgi. „Täna õhtul ulatate oma käed sõpruses ja ühistundes, et siit kaasa võtta veel üks ilus mälestus. Aitäh tulemast ja tulge jälle tagasi!"

Kavalises osas esinesid Valve Tali ja Hilda Sepp, Olaf ja Peeter Kopvillem.

Tantsuks mängis kõrvalsaalis noortele „Orpheus", peasaalis kordamööda „Kaja II" ja V. Gustavsoni orkester.

Esimese tantsu avas Miss Esto ESTO-84 peakomitee esimehe Toomas Metsalaga.

Rahvapidu oli otsimiste ja leidmiste pidu, see oli sellisena suurim vabade eestlaste korraldatud suuritus nii eestlaste kui ka Toronto linna ajaloos. Sellega lõppesid ESTO-84 suuremad üritused; nooremad ruttasid sealt veel ööklubi „Ankrusse".

Ene Rämmeld esitab luulelavastusi

ESTO-84 sündmuste rohkuses oli kolmapäeva pealelõunal Ene Rämmeldi luule lugemine Innis College'is, kuhu oli kogunenud paras jagu luulehuvilisi.

Ene Rämmeld oli kodumaal tuntud näitleja, andes ühe meeldejääva osa „Libahundis" Tiinana. Ta on pärit Türilt ja ta esimene esinemine toimus Türi keskkooli laval 8-aastase koolitüdrukuna. 19-aastaselt oli ta juba elukutseline näitleja. Ta töötas filmi alal, abiellus filmilavastajaga, kes Cannese filmifestivalilt enam tagasi ei pöördunud, mistõttu lõppes ka Enel igasugune töö näitlejana. Pärast mitmeid aastaid õnnestus abikaasal tema ja poja väljanõutamine.

Kuna prantsuse keel polnud esialgul küllaldane, et Pariisis teatri alal tööd saada, siis hakkas ta prantslastele tutvustama eesti luulet ja 1983. a. jaanuaris toimuski esimene eesti luuleõhtu, kus ta esitas luulet alates Lydia Koidulast kuni tänapäevaste autoriteni. Trükitud kaval oli prantsuskeelne kokkuvõte luuletuste sisust. Kolleegide kiitva hinnangu peale järgnes teine luuleõhtu, seekord Marie Underi luulest.

Oma eesti luulerepertuaarist esitas ta juba valiku Torontos. Tegutses sel alal ka Metsaülikoolis. Paljud on aga soovinud, et ta kordaks oma esinemist pärast Metsaülikooli, enne kui ta Pariisi tagasi sõidab. Ta nõustus esinemisega ja andis sellele alltekstiks: Luule see ei tule tuulest.

Ene Rämmeld elas kaasa äsjasele kirjandus-muusikalisele ennelõunale, hindas seda, aga märkis, et tema luuleesitamise stiil on teatrilik. See on luuleteater, mida on võimalik kaasa elada eeloleval esmaspäeval Tartu College'is kell 7.30 õ.

Palgatõstmine Argentiinas

BUENOS AIRES — Argentiina valitsus on kiitnud heaks eraettevõtete ja avaliku sektori tööliste palgatõstmise, vaatamata, et Rahvusvaheline Raha Fond on mures, et see samm võib tõsta Argentiina aastase inflatsiooni 580%-le.

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

MÜÜA KASEKÄSNA
Andy,
tel. (416) 259-6892

BON AIR APPLIANCE SERVICE
PARANDAME
külmutuskappe ja pliite — igat liiki
★ 31 aastat tööpraktikat ★
Tel. 533-9334

KELLE POOLE VÕIKSID NOORED PÖÖRDUDA, KUI NEIL ON VAJA TÖÖKOHTI?

Kas teadsite, et Kanada Valitsuse rahvuslik treenimise programm on valmis investeerima $408.700.000.— 1984/85. a. Kanada noorte treenimiseks kursustega, alates lihtsa töö õppimisest kuni kõrgetasemelise oskustöölise treenimiseni kutsekoolides, rahvakoolides ja mitmesugustes teistes treenimiskeskustes, et noor oleks sobiv ja ettevalmistatud tänapäeva tööturu jaoks.

Kanada noorte kriitilised vajadused korraldatakse Career Access Program kaudu selleks otstarbeks määratud $250.200.000.— dollariga, et aidata tööandjaid tasuda palku sel ajal, kui nad treenivad töötatöölisi, kogemusteta noori inimesi.

Töökoha leidmine noortel pole kerge, aga on lohutav teada, et keegi on valmis neid juhatama õigele teele.

Lähemaks infomatsiooniks selle ja teiste valitsuse programmide osas, mis oleksid teile kasulikud, täitke see kupong ja saatke ära.

Return this coupon to: Publications Canada, P.O. Box 1986, Station B, Ottawa, Ontario K1P 6G6

Please send me a booklet Canada. Where Else. in:

☐ ENGLISH ☐ GREEK
☐ FRENCH ☐ ITALIAN
☐ CHINESE ☐ PORTUGUESE
☐ GERMAN ☐ UKRAINIAN

NAME: _____
ADDRESS: _____
CITY: _____ PROVINCE: _____
POSTAL CODE: _____
YE-5507-1

Canada

TRANSLATED BY: Vaba Eestlane

Employment & Immigration

CANADA where else?

Government of Canada Gouvernement du Canada

Canada